

Ano Mil 8 Cento Vinty

2 / (1822)

[Decorative flourish]

Para el su de Francisco

Sanchez de Linares

1822

[Decorative flourish]

1724

~~Por el~~ ~~Capitan~~ ~~Latista~~

Por el ~~Capitan~~ ~~Latista~~
diversos que a n. de Nade

la ultima sea Presa

Atas y Mayo

26

102

La veritat en la mentida

Comedia famosa en que se representa la prodigiosa conversió, y la heroica constancia, que mostraren en son martiri los Sts Patrons de la Ciutat de Vich, Iluciá, y Maxciá traduïda de Castellá en Catalá, per un Ingerri de la dita Nació.

Personas, que parlar en ella,

Iluciá,	Mateu Sacerdot
Maxciá,	Nisia,
Aulo,	Licena,
Axencio vell,	Lucrecia Criada,
Claxí Exaciós,	Sabino Pretor,
Estrella Donzella,	Poxci,
Ilucifex,	Un Angel,
Musica, y acompanyament.	

Despues de dita la Loa, o Prolech toca la Musica; y mentres está tocant epixán Iluciá, y Maxciá, y despues que los dos han dita la quintilla, se deixan de tocar,

ij canta una sola veu La Ditxa cumplida
trobaréu galans &.

Jornada Primera.

Dita la Loa tocará la Musica, e pixá
Lluciá, ij Maxciá.

Max. Digasme o Lluciá
que has previngüda Musica?

Lluciá No pex cent, ni gran, ni pica.

Max. Donchs aquesta, qui la fa?

Llu. No se: vejam, qui será.

Se deira & tocar la Musica, ij
canta una sola veu a ditxe.

Musica La ditxa cumplida
trobaréu galans
quant los dos germans
mudaréu & vida
quant auxéu trobat,
los dos venitat
en una mentida:
mudaréu & vida
sius donau las mans
puig trobaréu germans
la ditxa cumplida

Musica Quant auxéu trobat
los dos veritat
en una mentida
mudaxéu & vida:
vida mudaxéu
perque trobaxéu
la ditxa cumplida,
y la veritat
en una mentida.

Lucia. Senmá lo estich espantat
desta veu que avem ohida,
perquens dia que en la mentida
trobaxém la veritat.

Max. Lo també estich admirat,
y tal misteri no entench.

Lucia Lo declararlo pretench;
des del cel nos ha avisats
algun dels Deus, que adoram,
que la ditxa, que buscam
la trobaxém aviat:
perque dix que veritat
trobaxém en la mentida
es dix trobaxém rendida
à Estrella à ma voluntat,
tu també exixás & pena;

perque dix quels dos gexmans
nos hem & donax las mans,
es dix que també Licena
en aquesta nit sexena
has & trobar tu xendida,
ij tindrem ditxa cumplida;
asso vol significax
quins diu que avem & trobar
veritat en la mentida.

Max. Jo dich que mes significa
esta veu Celestial
perque ne exclou à tot mal
& la ditxa quens indica.
Diu que la ditxa cumplida
los dos avem & trobar,
ja qual nos pot enquantrax
en la dona fermentida;
ij menos en la mentida
se pot trobar veritat,
ij en la dona es desbarat
buscar la ditxa cumplida.

Lucia. Sex axia deipem asso
quens podria donax pena.

Max. Anem que ja Licena
pot sex, que está en lo balcó.

Lucia. Es Estrella cautelosa,
pero jo en mos axts confio,

que la dona, que es hexmosa,
ij mes si te galan brio
sempre s mostra desdenijosa.

Max.

De Licena aquesta nit
estich convidat, ij axi
Lucia si vols venix
crech sabrem della son pit.

Lucia

Eustós sequiré Lexma,
despres veurém altra Estrella:

Max.

La ocasió es molt bella
quel vell son Pare dorm ja.

Lucia

Cuidado, que altre galan
no hi sie primer, que tu:

Max.

Jo nom temo de ningú,
puig jo so lo seu Imari:
sols a mi me mostra amor,
ij axi sens recels estich:
E tots los que estan en Vich
diga a qui ha fet favor?

Lucia

Jo crech que a tu solament,
pero mira, que es molt dable,
que la dona variable
se ~~passa~~ ^{passara} a cada vent.
Pero aquarda que ja sento
mido en lo seu balcó.

Esixá Licena en lo balcó

Licena. Pit pit pit.

Luciá. Bella ocasió.

Max. O Luciá que contento!

És Licena?

Licena. És Marcia?

Max. Si si jo so.

Licena. Aij dolox!

perxa lo grax nostre amor
has vingut massa temprá:
no es encara ocasió.

Sen va Licena

Max. Espera bella Diana,
perque ab esta veu tixana
vols traspassar-me lo cor?
Aguarda, perque la hora
ab tu sempre es oportuna,
perque guias com la lluna,
ó saludas com la auxora.

Luciá. Marcia jo discornia,
que anem à veurer ma Estrella,
y veurás mes llum en ella,
que no de lo sol & mitjodie.

Max. A? quel fil & ma esperansa
trencará si jo men vaig:

Luciá. De aso non tingas empaig:

Max. Lo amor perfet no descansa.

Luciá. Ja la veurás altra estona:

anem per aquest parer.

Max. O quant prest muda la dona

& semblant, y & parer?

Sen entra.

Cirixà Nícia al Balcó

105

Nícia.

Ja que la nit diligent
fugi' & la llum torxada
al blasó & enamorada
juntaré lo impacient.
Tal es ma temeritat,
que del Paxe nom recelo,
y mes quant busco al consuelo
ab enganij, o falsedat.
Se que la dona gelosa
ja maij preveu lo seu danij
antes busca l'engananj
quant ella s'orna enganijosa.
Si jo adoro a Lucia,
Lucia a Estrella adora,
y sob ella lo enamora
(o que rigor cruel tixá?)
Però ja ab enganij, y error
venjanne dell detexmino,
y ab lo seu nom imagino
desubrix axa son cor.
Me li mostraré amant
fingiré que jo so Estrella,
y ell pensant parlar ab ella
lo li seré Estrella errant.

Se queda Nícia escoltant y cirixant
Auto, y Clari.

Aulo. La ocasió es peregrina.
Claxí: guarda aquest cantó.

Claxí. Jo men torro mi S^x
perque jam vé mal & oxina.

Aulo. A fins lo Cel me convida
à gosar sa llum hexmosa:

Claxí. i per una llepanijosa
havem & exposar la vida?
Agnar xabia me provoco,
maldita la betpallera,
que si ho fa desta manera
lamo sem tornará loco.
Totas las donas son falsas,
ijs mudar à cada vent;
ja la trobás tant prudent
com jo he trobadas las calsas.

Per guardar la mia pell
mentres vetllará lo tot xo
jo per dormir me acotxo
desobre & aquest taulell.

Aulo. Perque alborotas Claxí?

Claxí. S^x per amor & Deu
suplich nom anomenéu
perque tindrem un mal'fi
ò mal haja lo festeig,
i tots los enamorats:
si lo que veig no son gats
mes & tres mil homens veig.

Aulo. Si no hi ha ningú en la plassa
& que estás tan espantat?

Claxi. La nos veu sino es un gat
molt mes gran que la Mulassa:
Si ja no veig ningú:

Aulo. Tu te comta sols ab há
ques lo valent Lluciá.

Claxi. Per mes que sie valent
jo sol ab una bufada
lo tiraré en la teulada
in faré un escarment.

Aulo. De pa locuras, ij mira,
que ningú vinga a escoltar:

Núcia. La no tindrà mes que durtar:
Lluciá es.

Aulo. Ola retira:
un altre amo buscarás:
ets un covant, ij xutí
te devetharás Claxi?

Claxi. Si Si un Fierabrás,
ij un segon Poldan sexé.

Aulo. Lo cixiré a ruto, ij pena
quant a Núcia veuré.

Claxi. ij jo per guardar la esquena
a jauer me posaré. se posa a jauer

Núcia. És Lluciá?

Aulo. És ma Estrella?

Núcia. Jo so que jat esperava:

Aulo. Jo casi desconfiava
podex loxar llum tan bella:

Misia. Acostat mes à las repas:
perque tan suspès estàs?

Aulo. Ab lo favor que me fas,
casi sens vida me de pas,
si assolas puch jo palax, apaxt
ab ella; del enemich;
major, que jo tinch en Vich
esta nit tinch & triunfax.

Cipixá Lluciá pex la part contraria

Lluciá. O nit obscura, trista, ij tenebrosa!
ò tu que las empresas difficultas
dels homens valerosos, ij me ocultas
la Estrella mes brillant, ij mes hermosa;
perque à mi vols ser tan enfadosa?
Perque ab tas tenebras tan incultas
al enemich traïdor tu nom sepultas
en un etern olvit mort horrosa?
Mes si la nit pex tots es la mateixa
sens causa, ij sens motiu me queixa de la
quant favor pot donarme à esta pena;
per tant vull aximame à esta terra,
que si logro lo llum & tanta Estrella,
Paris seré sens dubta, ij ella Elena.

Misia. Misia sera agrahida
à ton cordial amor.

Aulo. Ab tan regalat favor
retorno & mort à vida.

Lluciá. Que es lo que oig? aij & mi!

Aulo. altre virgué mes temprá, apart
ij me ha guanyat per la ma:
Y a Aulo que la serví
tant prest ella lo ha avorrit?

Nisia. Maij li portá afició,
ij en sexta senyal & asso
maij li descobrí son pit.
Jo sé que tot son amor
sols en tu empleat está,
ij que la clau no tindrá
ningun altre & son cox.

Aulo. A mi tan fatal despressi? apart
a mi xixon tan cruel!

Nisia. Sempre lo ha tingut a ell
per amant grosser, ij neci:

Aulo. Sobre mi caigari los Cels; apart
caigari tots deu sobre mi,
perque jo no puch sufrir
estos agravis crusels.

Llucia. Quant prest te trobo mudada apart
Estrella querida mia!

Aulo. O que cruel mania apart
& Llucia está enamorada:

Nisia. Quedat Llucia en bona hora,
perque ja sento a mon Pare: sen va ella

Aulo. Com ton amor me ampara
anixé content sia sen va

Llucia. Atj atraviment mes gran?
Uulo es: lo quem sap greu,
es que sent enemich meu
& Estrella vol ser galan.

Vol seguirlo, i ensapega ab Claxí,
que fa lo adormit.

Llucia. Ola: aquí hi ha un difunt?
vull averiguar qui es,
i al enemich despres
tinch & persequir al punt

Claxí. Escapem: fugim per lo hont
per aquí podem saltar. Somiant

Llucia. Sens d'apte deu sumiar
aquest que semblava mort.

Li dona una puntada & peu.

Claxí. Al punt que jo he saltat,
com he saltat & tan alt Somiant
dos costellas me he trencat,
mes crech que nom he fet mal.

Llucia. Desperta bargant del ant
sino jot despertaxé a bastonadas.

Claxí. i a fe
que molt prest ne saxe fent.

li dona altra puntada & peu

Claxí. Qui me ha tirat? es Llucia?

Llucia. Tens rahó que so estat jo;
qui era aquell valentó
que ara tot corrent sen va?

Claxí. Apax que la son jam deira: se alsa Claxí
aí que he perduda la gorra la busca

Lluciá Tu gastas molta patxona:

Claxi Es barxina & peya: vejeu si la trobareu. Lluciá li pega

Lluciá Despertat digas ximplot,
qui era aquell homanot?

Claxi: Era un oncle meu,
que ara vé de laltre vida
ijn demaria trette sous
& tres mesuxoris & nous,
que li compxi laltre die:
ij com jo estich tan pobre
& dinex, ij & bondat
à mon amo lo he enviat
que & ma soldada als cobre.
Aquesta es ma voluntat,
ij ell sen va molt content:
asso passava al present;
ij es la pura veritat.

Lluciá li pega una datellada, ij diu

Lluciá Que tantas tuanarias:

Claxi Boto á: si apaso un roch? lo busca

Lluciá Digas totxo, ij quen faxias?

Claxi ij deixarlo al mateix lloch.

Lluciá Bon humor gastas, mes jo
no estich ara per rahors:
digas sens ponderacions

qui era aquell valent?
i tu qui ets? digas prest. li amenassa
Clari S' ab gran heret^{ne}gia
la mia arealogia
li contaxé, i ben l'est:
Sabréu S' que nasquí
alli mes amun & Segre
un die molt clax, i alegre
à las quinze del mati.
Jo so fill & una sandana,
natural & Puigcendá,
la qual depxés se casá,
i se diu Clara Joana.
mon Pare as deija Guillem,
i encara que era Lavaiç,
jo & assó non tinch empaiç,
perque prest tots ho sexém.
vingué des de la Cascuniya,
i fent ballar la maxmota,
aqui trobá ell la flota,
i's feu rich en Cataluniya.
Finalment quant sen tornava
se casá ab la mia mare:
assó es causa quem fou Pare,
i com à fill me estimava.
mes antes que no morís
me va referir un dia,
dientme que descendia
& un gran Comte & Paris.
Lues deija lo Comte Claxos,
pensó me digué que à mi

me posa pex nom Claxí.

109

No tinch successos mes raxos,
que contax, ij a pis acabo

Sí sim donau llicencia
ma claxissima descendencia
es esta & quem alabo.

Luciá Jo no busco apó pexque
nom importa ton Minatge:
digasme tros & salvatge
qui era aquell Cavallax?

Claxí Aquell lo meu amo era
jo no se si es mort, ò viu.

Luciá Digasme tu com se diu?
nom fassas pendrex quimera
quet tencaxé las costellas. li amenassa

Claxí Ell se diu Aulo, ij es cert
que loco & amor se pent

pex dos hermosas donzellas
Luciá De las dos aquí se vex?

à Estrella, ò à Nisía?

Claxí A las dos fa cortesia
mes la una lo avorxeix.

Luciá Es Nisía?

Claxí Sí si
pex aquesta putimera
estich jo desta manera,
ij es causa que estich aquí.

Luciá Ha festejat maij à Estrella?

Claxí Jo & asso non tinch memoria

antes es cosa notoria,
que es casada esta Donzella.
Lucia Si aixó passa jo so mort:
ó fatal ocasió!

Claxi Si nom pegueu tan fort;
y sim pegau al detrás
& alti ne epixá tal fum,
y sentixeu tal faxum,
que vos apestará lo nas.

Sen entrar los dos, y Claxi devant,
y epixá Maxcia pex la altre part dient

Max. Que haja trobada xendida
á Licena de esta sort!
sens dubta, que ja la mort
preten acursar ma vida:
O Licena homicida!
com en tu cap tal xipox?
com deipas un sexvidox
tan amant, y tan leal,
que no pot tenir igual,
puig te ama & tot cor?

Epixá Claxi corrent, y tras ell Lucia

Claxi Lo poch que avia menjat
pex detrás sem ha escapat:
ó quina olox que dech fex?

Lucia Digame la veritat.

Claxi... Deipam sosegax primex.

Max... Aquí ve algun gran ximplás
ola, ola camarada:

110

Lluciá Aquest ma Estrella ha robada
una traidor moxixás:
tu robar ma enamorada?

Los dos Germans posan ma à la
espasa, y pelearit diutren.

Max.... Ques lo que fas Lluciá?
reprimeix cipa gran ira:
fes un poch d'pauca, y mixa
mixa que jo so Maxciá.

Lluciá En dix que ets Maxciá mens:
no ets sino un atrevit,
que d'Estrella sex maxit,
à pesar meu tu pretens;
mes de ella no tindrás goig,
ni tornará en ta casa.

Max... O Lluciá que estás boig?

Lluciá No tinc d'embaynar la espasa
mentres que sanch hi auxá
en las venas d'ton cos.

Max... En fi que estás furiós
es posible? à ton Germá?

Sen entrari pelearit, y tornará Lluciá
furiós, y com à loco.

Lluciá La lo traidor me ha escapat:
ò Madrie lo mes cruel?
à ma Estrella prop del cel;

y ma vida me ha robat.
Jo so lo foxt Briadeo,
que & baix del onisont,
tirch & fabricar un pont.
Ab los Titans Jo peleo
ola vingar los Sagans:
prop del cel prest axhibem
per axhibaxi poxtem
Monserij sobre ls Elefants.
Ja passa com un cometa
ma Estrella: ja está en la terra;
al mon vull donax la guerra
amen tocau la Trompeta.
En lo bosch ahont ploxiá
á Paris Elena bella
ma desagraida Estrella
ab son marit sen entra.
Fujem la montaniya yda
sobxels nuvols caminam,
y sil pas apressuram
no escapaxá lo homicida.
Ja fujem, ja veig la tropa:
tots sen han passat al Moxo,
y ma Estrella sobre un toxo
passa la mar qual Europa.
Mixer mixer que xecato!
com la podré jo alcançar?
axa vull tixarme al mar se ajau
nadant estich un bon xato.
Hoxa es & anar al port: se alsa
com no vaig á donax mort

111

que Maxte sa trompa toca
fins al mes covant provoca:
qui me ha robada la soxt?
vinga luego un Elefant
mes prest hi sexé volant: fa com qui vola

Lo Max está rich ahont
veig & perlas Cairas plenas,
ij veig quatre mil Balenas
totas mes grans, que lo Mon.
Aqui estich mixant atent,
Auxeolo amant ij a Nisso
veig la font ahont Maxisso
se va tirar antiquament.
O Cels! Estrella esta aqui?

A dintre li respondrà lo eco.

Lluciá... Estrella eco... Si
Lluciá... Si eco... ella.
Lluciá... Mostra'mela que es ma dama. Eco... ama.
Lluciá... ¿qui ma fet desdit pat? ... Eco... el fat.
Lluciá... Com puch lograla si es tant? Eco... ab ant
Lluciá... Pues ò Lluciá que esperas
si dels Deus tens un avís
dient que sexás felís
com no trepas las esfexas?
Deixa temors, ij quimexas,
deixa locuras apart:
mira que ja maij es tant
pera buscar la ventura

que la major hermosura
se pot conquistar ab l'art. sen va

ix Aulo

Aulo. Valgam aquí ó gran Diana
vostre favor singular
quant preterch & ma germana
lo gran avexiguan.
Lo gran Maxciá crech ques,
lo galan que mes estima,
i penso nou serà mes,
perque tal furon me anima,
que apenas lo puch sufrir;
si ell se acostá al balcó
sen vindrá al matador
ja me apar quel veig venir

ix Maxciá per lo altre costat.

Max. En esta obscura nit ma valentia
castigará aquell que temerari
voldrá & mos inters ser adversari
si reprimit no vol sa ossadia.
Al que voldrá impedir la dit pa mia
li faré un argument, i serà en dani,
i en feixio concloué mon contrari,
perque no veja mes la llum del dia.
Io si que en esta nit obscura
espexo veurel Sol que me illumina
lo sol; que espexo veurex es licena;
puig al sol causa enveja sa hermosura,
i al veurex esta llum tan peregrina,

no sentiré dolor, susto, ni pena.

112

Aulo. Callax quant convé es & savis. [Apant]

Max. Convé molt tenir recato:

Aulo. Que tal escoltons nol mato?
prest verjaxe mos agravis.

Max. A Licena en lo balcó
sino me enganijo ja veig
per tractax nostre festeig
es linda la ocasió.

Es Licena?

Epina Licena al balcó

Licena. Es Marcia?

Max. Lo so soberana auxora
aquell que amant hos adora,
y que per vos morirà.

Aqueixa front tan serena
(à pesar & qualsevol)
pot causar enveja al sol,
y à la lluna quant es plena.

Aulo. Ja los dos estan parlant. [apant]

Licen. Ton carinijo es molt perfet
pues saps juntax lo discret
ab los rasgos & galan.

Acostat, ò Marcia
no me estigas atordit
que mon laxe ja es al lit:

acostat donam la mà. [Allarga la mà]

Aulo. Asso nos pot tolerar. [apant]

Max. Ab tan regalat favor
ja me está dient lo cox,

que fins al Cel puch pujar. Allaxpa la ma
à ella
Aulo. No faràs ab tal escala:
asso ja nos pot sufir.

Licen. Aij, aij mesquina & mi!
la trassa ha exida molt mala
aij que aquest es mon gexmá
si li pegas moxixé.

Max. No tingas pena; perque
me sabré ben defensar.

Selear un poch, ij Aulo cau fexit

Licen. Maxciá estás fexit?

Max. Me sobra valor, ij aat,
perque estant tu & ma part
jo no puch esrex rendit.

Aulo. Acabam Maxciá; a quim tens

Max. Jo voldria darte vida

Aulo. Aquí la tens ja rendida

Max. Y tu en sa mort consents?

Licen. Si la llaga no es mortal
jo tinc una medicina
& vixtut tant peregrina,
que dona salut cabal.

Aulo. Amich Maxciá perdona
del mal que jo te he tractat:

Max. Tal acció molt te abona,
quant tu ets lo apraviat:
ij pui tant & bona para
perdonas al Agressor

sempre te tindré en mon cor,
com hi tinc a ta germana.

Licen. Mon Pare ja ab gran enfado
me cida: ves Maxia: sen entxa

Max. Ves, ves; perque ton germá
se quedará a mon cuidado.

Aulo. Maxia donam los brassos,
que sem acaba la vida:

Max. També la salut cumplida
vull donarte ab tals abraços. lo abraça

Aulo. De ma vida serán brassos
ton valor, fe, y llealtat:

Max... Perdonarás tal maldat?

Aulo. Gracias dono a ta destresa.

Los dos Perque a pi tanta finesa
coxone nostra amistad.

Lo entra dintre, y eixirà Lucía, y
portará un libre, y un anell amagat.

Lucía La lo Planeta quaxt ab llums doradas
ha donada la volta dos vegadas
al Emisferi tot; també la Lluna
a la nit ha donat llum oportuna:
quant ja cansat estava
ab fortissims corjus jo amoletava
a Lucifer, que del horrible impexi
vingué inat per dixme un gran misteri
o cosa xaxa, y bella!
me diu: que no pogué rendir a Estrella;

ni tal poder tenia;
perque un Deu grandissim la assistia;
al qual ningú preten fer guerra;
perque diu que es SX & cel, y terra.
ò que cosa tan rara!
servix à tal SX vull desde ara:
y certamen judico ser prudencia
servix sols al que te tan gran potencia.
Jo desitjo tenir dell mes noticia,
y vull, que Lucifer ab sa malicia
vinga prest à informarme:
ab los magichs conjus pretench axmarne;
pero millor sera en esta hora
cridarlo en nom del Deu que Estrella adora.
O tu que en la Infernal Caverna habitas!
O tu que sempre al mal nos precipitas!
à tu Princep supexbo
te mano, que al instant vingas proteuvo:
Luego, luego, al instant, en continent
pera fer, y cumplix lo meu intent.
Per aquest llibre, que ab tres mil figuras lot
E ton Deu, il poder deu mil locuras;
y per aquest anell del Infern prenda, lot
pues ta figura horrenda
en ell está esculpida
te mano jo acistix prest al que t axida.
vindrás à ma presencia obedient;
pera fer, y cumplix lo meu intent.
Per Faeton te mano, y per Orfeo
per lo riu del olvit, que's diu Leteo,

114

per Plutón, per Serpina, Ceres, Juno,
per Cicifo, Teton, y gran Neptuno,
per Saturno, per Oaco, y per la Mussas
te maro Lucifex, que sens escusas
en ma presencia vingas al moment
pera fex, y cumplix lo meu intent.

Cipixá lo Dimoni, y diu à part

Dimoni Temo que los dos permaris
vuy se escapan & mas mans.

Ò Lucia? que vols? perquem molestas?
pera que tants conjux, tantas requestas?
recondat que at digui jo lo altre dia,
que jo rendix à Estrella no podia?

Lucia Si tan poch podex tens pera rendixla
major es lo & aquell Deu, que la ajuda.

Dimo... Axi es Lucia; per lo tant muda
& parax; deixa ja & persequirla:
mira que es una ingrata:
mes si vols or, y plata,
perlas, ó diamans, digas, demana,
que jo & bona gana
te portaré al instant tot quant desitjas:
malvasia & Creta, Cipxe, ó Sitjes
te portaré al punt, y ab abundancia,
tot à fi que descansia
lo teu cor inquiet, si es posible,
y nom demanis mes tal imposible;
perques mes que imposible à ma potencia
rendix la voluntat ab violencia:

ni te tot lo Infern tanta eficacia
pexa xendix una anima, que está en gracia,
mes si vols altres cosas

fins aquellas, que son dificultosas
jo te las portaré sens falta alguna
ni que fossen mes altas, que la Lluna:
jo te las posaré en tas mans luego;
perque desitjaria ton soiego.

Per mitigax ta xabia
faré venir lo ferix del Anabia:
si vols pexa ton decoro
te portaré'l turbant del gran Rey Moxo.
O. Plucia sossiega ja, ij descansa:
vols los tressors de Fransa?

quix jo tinch trassa, ij manija,
pexa fexte mol mes rich quel Rey de España;
ij si ta voluntat no está contenta
mouxe jo una tormentia

tan tennible en lo Max, que sa riqueza
posaré a ton manax, ij ab gran prestesa.
Faré que't donen Ambax las Balenas
faré que't fassen so tres mil Sexenas.
Faré una Ciutat mes gran que Troya.
Faré venir maxmotas de Saboia.
Faré venir los Lanijos de Inglaterra.
Faré caurer Estrellas en la terra.
Faré parlar un Difunt sino te asustas,
finalment faré tot quant tu gustas,
mes xendix voluntats aixo no es dable;
que no te tal podex ningun Diabla.

Mira ò Lluçia quant se recata
 Estrella à tos conjuix, ijs mostra ingrata
 no vullas porfiar en alcansarla,
 pexque un Deu molt gran sap defensarla:
 avorxeix Lluçia à tan vil Dama;
 puix es locuxa amax, à qui no ama.

Lluçia Pex que tu enganijador en va te cansas?
 quant jo conech sex vanas esperansas:
 las cosas que promets tot son patxanijas,
 ij ab asso tu me enganijas;
 mes ja desenganijat penso deiparte,
 ij pex lo Deu & Estrella conjuixarte.

Dimo... O Lluçia! has perdut lo Judici?
 demana lo que vullas, que propici
 sexé à tos intents: ij ma potencia
 rendirà als elements à ta obediencia.

Lluçia No pex las bruxerias & meda,
 ni pex la fabulosa Amaltea,
 ni pex Romulo, ij Remo,
 ni pex lo ull singular & Profemo
 te requeresch, ij mano
 à Lucifex cruel Princep tirano
 sino pex aquell Deu quel altre dia
 diguèxè, que assistia,
 ij defensava à Estrella,
 pex vixtat del tal Deu, ij en nom & ella
 vull quem digas aqui en ma presencia
 lo nom & aquest gran Deu, ij sa potencia.
 Satàn à pesax teu tirich & salvaxme:

lo Deu verdaer tu has & explica-me;
qui es, com se diu, ij ahont abita?

digas lengua maldita:

en nom & aquest Sa Jo te conjuro,
ij també te asseguro;

que no te apartaras & ma presencia
fins à tan quem expliquias la potencia
del Deu que adora Estrella;

que jo pretench seguir los passos della.

Dimo. Faxé lo que tum manas ab pretesa:
mes celtament me pea.

O Lucia cruel! apart

Jo mateix te encamino avuy al Cel.

Aqueix Deu & quin preuntas,
es sens principi, ni fi,

ell ha creat to Cel, ij terra,

ij també me ha creat à mi.

A mi, ij à tots mos companys

nos criá ab gran hermosura,

ij per superbia cayguerem

en un foch, que encara dura.

Los que mes alt pujar volguerem

cayguerem en sa desgracia:

no esperam loxar la gloria;

perque may tindrem la gracia.

Lo Cel casi despoblát

altre vegada poblar

Deu volqué, ij criá als homens

als quals volia donar

la corona & la Gloria:

que los Angels, que cayguerem

per nostra superbia gran
com ja te he dit tots perdrem.

Alas hoxas una trassa
buscarem, i no fou mala:
fexem quel home caigues
rodant per la nostra escala.

Caigues Adam lo primex home,
i deu per aquest desllis
vos desterra a tots vosaltres
del Terrenal Paradis.

Della culpa e que Adam
forch causa; sols una dona
forch preservada; perque
una e las tres personas
que en deu hi ha, pretenia
prenent carn humana en ella:

i es Maria la donzella
quel fill e deu elegi;
la qual me trema lo cap,
i mas forsas debilita,
i es lo que mes greu me sap.
Laxi quedant verge pura,
al fill nomenat Jesus,
i jo vent sa vida santa
quedi suspes, i confus.

Per averiguax si era
fill e deu com sospitava
pretenqui desafiarlo
en un desert, que habitava.

Ab los dejuris molt flach
isque conta mi en campanya;

mes ab son ocult valor
ell me guanyà la batalla.
Si bé es veritat rebé
moltes fexidas mortals,
mes ab sa sanch dexamada
cura als homens & tots mals.
Finalment ell va morir:
mes també es cosa notoria,
que morint à tot lo Infern
rendí; guanyant la victoria.

En lo llim dels Patriarcas
als quals jo catius tenia
baixá, y sels ne portá,
y després al tercer dia
ressucitá glorios

mes que lo Sol resplandent:
després sen pujá en lo Cel
ahont repna eternament.

Lluciá. Amen Amen

Jesus repna eternament.

Dimo. y jo regno en lo Infern

Lluciá Amen.

Dimo. Lo meu foc será etern

Lluciá. Amen.

Dimo. O quant enfados los dos Amen.

Apax que es etern los dos Amen.

Lluciá Luego sols Jesus es Deu
& magestat, y grandesa
al qual tots servix devem?

117
Dimo... No ho nego encara quem pesa.

Lucià... Luego tot quant vol, podrà
fer ell ab sa omnipotencia.

Dimo... Aquest & mas mans sen va apart
ò que linda consequencia?

Lucià... Puix ves serpent enganijosa,
maxpa prest en ta caverna,
que sols vull servir al que
me pot dar gloria eterna.
i prme del devant fantasma.

Dimo... Anixé à convocar
dient que toquen al arma
las esquadras infernals,
perque vingan ajudarma.

Sen va ab estuendo

Lucià Lucifer me ha ensenijat
à pesar & sa malicia:
sols falta que à Maxcià
comunique esta noticia
en la qual esta sifrada
nostra benaventuransa,
i en cosa tan important
es danijosa la tardansa. sen va

Cixirà Anenci vell, i Licena

Anenci... En fi tu que ab Maxcià
pretens casarte Licena?

Licen... Ja vos ho diguí tems hà:

Axenci. És possible que tal pena
à ton Pare vols donar?

Licen. Aqueix, i no altre vull
perque me ha caygut al ull;
i te sobrada noblesa:
nom venexa la xiquesa,
& Porcio, ni son argull.

Axe. Pimpla mixa, que mes val
elegix un espòs rich:
mixa que es partit igual,
i & quans estan en vich
& nirgu s'fà mes cabal.

Licen. De Porcio mes nom parreu,
que no serà marit meu:
si porfiau ~~ab~~ en casarme
ab Porcio, tinch & penjar-me,
com vos mateix ho veureu.

Axen. Vols matar ton Pare vell
Licena ab tal desacato?
no tens gota & servell,
no tens amor, ni recato;
puix no vols casar ab ell.
Es Marcia encantador,
es un bruixot, i un traïdor;
i enemich meu capital:

Licen. Si no trâte tan mal
Cavaller & tant honor.

Axen. És noble mes desatent:
filla & ell nom parlias mes,
si vols tenir-me content.

118
Licen... Qui se casa pex diners
ja maij fa bon casament.
De Maxciá tinch & sex,
esposa, ij ben aviat.

Axen... Tal ingratitude vols fex
contra ton pare cansat?
no ho permetia mon poder.
o filla desagradida!
vols acabar-me la vida?

Licen... Los anys & Metusalem
vos desitjo; mes anem
Paxe, que ja estulo am crida. se va

Axen. Ves, ves inobedient
ves, ves ingrata mesquina:
passas plassa & insolent,
à ta deshonra caminas
per donar-me mes torment.
Ella lo amor me porta, ^{así me la porto la vida}
en amor ella se abraza;
pero sino se reporta,
si contra mon gust se casa,
desitjo veure-la morta. sen va

Eixiran Lucía, ij Maxciá

Max... O Lucía! que has trobat?

Lucía... En un avax abundancia,
en un traydor llealtat,
en un usurer ganancia,
ij llum en la obscuritat.
he trobat pau en lo Inferrn,
ij un estiu en lo ijuern,

ij en una fuxia infernal
una notícia cabal
he trobat del Deu etern.
En lo enganij, un desenganij
he trobat jo, ij tambe
lo meu profit en lo danij,
ij en lo que aborreix tot be
he trobat jo lo meu guanij.
ij finalment he trobat
(gexmá donam las albucias)
ij no estigas admirat,
quel Saxe & la malicia,
me ha dit la veritat.

Max... A cas trobares rendida
à Estrella à ta voluntat?

Lluciá. He trobat en la mort vida,
ij en llucifer veritat
cosa fins axa no ohida.

Max... Sino has trobat altra cosa,
en ta ditra igual sexé,
que jo en la seip vexinosa
remeij he trobat també
à ma llaga pexillosa.
Y igualment me doná à mi
una llum clara, ij entesa
del gran criador; ij al fi
digué: que Deu nos espexa
en la creu ahont morí.

Lluciá. Y quet digué llucifer & Deu?

Max... Digué que era infinit,
ij & infinit poder:
digué que era un pux espexit,

ij que tot quant vol pot fex.
ij que lo fill proceix
del Pare, ij que no excedeix,
ij dels dos lo esprit Divino
dimana, ij axi es Deu trino,
que tot honra se mereix.

Lucia. No puch estar mes content
quet donas aquell tixá
& Deu tal conceixement:
que la ditxa & un gexmá
Deu sex del altre igualment.

Max... Pui es nostra ditxa igual
aquella font Celestial
busquem, que lo St Batisme
limpia al Christianisme
& la culpa original.

Anem los dos a buscar
aquens vinga a batejar,
meu amic meu.

Lucia. Sexa Mosen Mateu?
Si sex, at se ha & alegrax.

Anem ab sollicitut
a buscar nostra salut:
anem Lucia, anem,
los llibres al foc llansém,
ij trobarem quietut.

Lucia. Anem pues ab brevedat,
ij comensem nova vida.

Los dos. I ha & sex & santedat;
pui los dos en la mentida
hem trobada veritat.

Sen van

Jornada Segona
Entre Lucía Marcia, y M^o Matheu

Matheu. Instruhits ja en la fe vull avisarvos
(o amantissims fills) altre vegada,
que nostra llei sabuda, y no guardada
no seria bastant pexa salvarvos.
Puis jo vos he explicat allo, que basta,
a vosaltres fills meus, axa vos toca
sex en ella constans, com una roca,
comensant nova vida pura, y casta.
Perqueus tinch a depar fills meus suspixo
sempre pregare a Deu ab eficacia,
queus done los auxilis a sa gracia,
perque jo en lo desert ja me retiro.

Lucia O Pare! nons deixeu entre canals.

Mat. La Doctrina explicaunos christians.

Mat. Si queu fare fills meus, a bona gana
perqueus vull ben amax per la batalla.
Sex deu los manaments ja l'altra
vos digui fill^{ts} meus, y que la guarda
destos deu manaments ab la fe pura,
puis Deu ho ha promes, nos asegura
aqui la gracia per lo gran victoria,
y despres en lo cel eterna gloria.

Asso fins a moix haveu a creure.

Si algun dupte tenui veruame a veure.

Los dos Aixi ho farem, sil enemich nons engana.

Mat. Que jo ja me retiro en la montania.

Los dos. Y ahont vos trobarem, Pare Matheu?

Math.... Alli prop & la cova una creu
trobaréu; y à ma dreta
sequin la cendexeta,
queu guiará sens falta
entre aquellas rocas la mes alta
à la part & mitg dia
alli habito jo & nit, y dia.

Fills meus ab Deu siau. Abnassa à Lluciá

Lluciá... A ell encomanarvos si vos plau.

Man... Deixarvos me sap greu. Abnassa à Maxciá

Math... Ja vos ensenyaré lo mateix Deu. sen va

Lluciá... Repartix vull à pobres, y à la Iglesia
nostres bens, com not pesia.

Man.... També proposo jo viurer en pobresa,
perque en lo Cel tindrem major riquesa.

sen van.

Exilán Auto, y Clari & Cassadons
Clari ab atxa, pa, y formatje, y
rava y un gos perdiguén.

Auto O Clari si tu sabias
la perdru que vull cassar
en aquest puesto parax?
altri Jesué tu serias
que al sol farias parax.
os no tingeu tal descuyt:
gos no cassa per fam
ja son tocadas las vuit
dos dies ha que cassam,
y jo tirich lo ventxe buit.
Ja cassarem tot hatix,

ij res no vaxem matax:
que tant cassax, ij recassax
quant tindrà la cassa aquí?
Jo no casso sens menjar.

Aulo.. Tu Claxí ets un factàs:
maldita sia ta gorja;
sempre menjant estaxias?
passa revista & alforja
menja després cassaxàs.

Aquí traue Claxí lo pa de la Alforja, ij menja

Aulo.. Ets home & poch coxatje:
ij cexament non tens gota.

Claxí.. No vol gustar lo formatge?

Aulo.. No.

Claxí.. Jo vull visitar la bota beu
cap & greus quin vi tan fort.
à si fos un poch mes fresch
es per retornar un mox.

Aulo.. Acaba que jam floxesc.

Claxí.. També lo pa se floxeix:
te gusta menjar aquest poc
lo xava se resistet?
Jo vull ofegar lo ab vi
ques vexi contra vexi. foxna a beure

Aulo.. Encara no has acabat?

Claxí.. Non sia tant reclamant
que dos mesos no vivia:
ara que he ben esmoxsat,
ja cassaxé tot lo dia.

121
Aulo.. Ja me apar que veig Nícia
à detras de aquelles matas.

Claxi.. Ets un pimple cassador:
si es del Governador
eixa cassa; perquet matas?
No fassa tals desbarats
quel tindran per atxevit:
no sab que està prohibit
lo cassar en los vedats?

Aulo.. Calta que ets un animal:
jo not demano consell;

Claxi.. Pui x sapia quel meu vot val
tant com lo parer de un vell;
per que so cantó, y poeta:
si no tindrà de sex modest
cantare una cansoneta:
escoltau que acabo prest.

Canta Quant va a la cassa

lo meu Amo diu:

Claxi atalaja

mixa la perdú:

Claxi a posar a jaurex,

y també sen xiu;

o perdú fugiu

fugiu perdúetas

toxnaron al niu

toxnaron al niu.

Tinch la veu com un claxi

deu sex afecte del vi.

Aulo.. Claxi aixo va molt fret:

Claxí.. Allí passa un comillét..

Aulo.. Micia voldria jo:

Claxí.. Vol que li tinia s^{ra}?

Aulo.. Si tu no atentas cap tret.

Claxí.. Mentres que tarda à passar.

Micia; per son consol

li reflexixé si vol

alguns modos de cassar.

Cassan als pobres malalts

los metjes, ij Apotecaris,

ij las plomas de alguns rals

los lleuan per sos salaris

ils curan de tots los mals.

Altres cassan los arxits

ab un untet que's diu vesch;

cassan als ausells petits

mes tal cassar avorresch

perquel vesch ambruta als dits.

Los avans molt diligens

cassan la cassa mes bella.

pero son molt imprudens

puix moren sens gosar della

per deiparla à sos parents.

Alguns cassan ab un ram

las incautas cadañexas,

ij se valen del reclam

de algunas malas texceras

que solen cassar per fam.

Cassadors hi ha de fura,

pensan cassar sens perill,

ij tenen cassa segura,

si en lo cau hi ha conill:

mes cassar sa desventura.

Jo conech Cassadoxàssos

que al vol matan las pex dius:

altres las cassan ab llasos,

ij son llasos molt nocius;

perque fan llasos dels brassos.

També cassan las donzellas

alguns simples asturnells;

cassantlas pex las orellas,

ab anellas, ij anells:

tant cassats son ells, com ellas.

Cassan algunas cuijtadas,

ij ellas diuen, que no cassan.

sinó pex sex mal casadas,

y diuen que lo tems passen,

ij passen de sex honzadas.

I finalment son cassats

los que cassan algun die:

y los fadrinets pintats

tot cassar ab alexia

fins a tant que son casats.

fam joct los amants cassan,

si tenen lo amor pexfet,

ab tal calor ells se abrasan,

que en los peus no tenen fret

fins al die que se casan.

I jo auuij he cassat

tal fan quem cuijda matar:

jo men torno à la Ciutat;
perque lo millox cassax
diuhen, que es cassax al plat.

Aulo.. Un tan me has entretingut
ab aqueix cassax Claxi:*

Claxi.. Mina si so ben lletxiut?
mes temo, que algun mal fi
nons estiga previngut.

Aulo.. Anem à cassax la fexa,
que fexa pexa mi es:

Claxi.. Espexa s' espexa:

Aulo.. Ja no vull esperax mes
que, qui espexa, desespexa.

Claxi.. La montanija es molt fragosa,
lo cami no se divisa
buscaxla es terryble cosa.

Aulo.. No, perque de ont ella pisa
nair lo clavell, ij la rosa.

Claxi.. S' meu tornem atràs;
perque aquells encantadox
fan eixix un prax ossàs,
ques menja los cassadox
per axdit & Satanàs.

Aulo.. Encontraarlos jo voldria,
que & la injuria passada
al instant me venjaria:

Claxi.. Dells la forsa es estremada,
ij poca la valentia.

Aulo.. Anem, anem à cassax:

Claxi.. Cassaxém algun pesax.

Atulo. Si no caminas, te floco.

123

Claxi. Tal paga pot esperar sen va
qui serveix à un amo loco.

Cixixà Estrella penitent.

Estre. Gracias vos dono lo Rey & la Eloxia,
perque ab vostre gracia la victoria
contra del enemich haveu donada,
pui vostra Sta Iley han habrassada
Lucia, ij Marcia quem perseguian,
ij ab conjurs diabolichs preterian
abusax & mon cos, que jo reseruo
solament per vos, ij me conseruo
casta, ij pura Donzella:
per no tenir en va lo nom & Estrella.

Pui à vostre serveij jo me dedico
concediame St lo queus suplico:
als dos Christians nous vullau guardaxlos
dels gentils inumanis, ij conseruaxlos:
St esta es ma ancia
donauos del martiri la constancia.

O dulcissim Espos? per vos suspixo:
quant en la creu vos mixo
clavat & peus, ij mans, tant desfellida
estich, que ja ma vida
apax, que sem acaba
per vos. Jesus dulcissim suspixava
lo, quant en Vich vivia
contemplar vestras penas nit, ij dia:

lo mateix penso fer, i sens cansar-me
en esta cova ahont vull sepultar-me,
aqui tinga mon cos la sepultura,
ques lo centxo, lo fi & la hermosura.

Sen entra en la cova, i la cubrirá ab unas
ramas, i eixirà lo Dimoni & Hermitá.

Dimoni.. Pera poder enganjar
als dos que se han convertit
me he posat aquest vestit,
que s molt bo pera tentar.

Pero ja i ven alli ab abits:
ab abits & santedat:
vull mostrar humilitat
si be ja maij ne tinguí.

Perquels done un desenganij
buscar un Hermitá vell:
en mi trobaran son danij,
que lo consell & un mal vell
es molt bo per un enganij.

Eixiran Lucía, i Maxcia & Hermitá.

Max. Lo consol quels dos buscam,
Lucía, ja havem trobat:

Lucía. Exacias a la Magestat
& aquell Deu, que venexam.

Max.. Veniu St Hermitá.

Lucía Veniu o vell venerable!

Dimo.. No meixis tant lo Diable. [a part]

Max. Vos nos haveu & ensenjar.

124
Dimo... Vostres animas preterch:
fills meus no me las donau?

Lluciá... Paxe, si nous explicau
confesso, que nous entenck.

Max... No hi poseu difficultat,
queus sexvixem nit, ij dia.

Dimo... O com men alegraxia,
si diguesses veritat?

Lluciá... Jo no entenck aqueix misteixi.

Max... Ni jo alcanço, que pot sex,

Dimo. Un altre vingué primex,
ius trapué de mon impexi.

Lluciá Des de que nosaltres dos
vinguexem aquí a habitat
ab los habits de Hermita
no avem vist sinos a vos.

Dimo... Fills meus, que nom coneixeu?

Los dos. No mes que pexa sexvixvos.

Dimo. Puix axa jo vinck a dixvos,
que pexa mi molt poch feu.

No sou los dos Bipatans
fills del gran Claudio pentil?

Los dos Si mes ja sa secta vil
deixarem, ij som Christians.

Dimo... Aqueix quel sex vos donà
mixau si be li volia,
jel assisti quant moria,
ij en mos brassos espixà.

Ab grans sospixs, ij gemechs
me digué; que com a fills

vos apartats & perills,
y me demana ab grans prechs,
que en averlo sepultat,
procuñas ab diligencia
administrar vostra herencia,
y mirar per vostre estat.
Lo qual tractament cumpli,
com vosaltres sabeu bé,
y un die, nose perque
los dos me vaxeu fuix.

Forch gran lo sentimen meu:
preguntant a us, y altres
he sabut que ja vosaltres
erau convertits a Deu.

y luego, que jo entenqui,
queus aviau convertits,
jo també me converti,
y posant me aquest vestit
vos virch a buscar aqui.

Lucia. De vos nom recordo jo.

Max. Lo tampoch en veritat.

Dimo. Era poca vostra edat
quant succi tot aso;
mes axi passa en efecte:
faltava lo enteniment,
y axi sens coneixement
me trencaxeu lo respecte.

Lucia. Paxe vullau perdonarnos
las faltas & la ignorancia,
perquels dos ab vigilancia
vos sexvixem; si ensenijarnos
voleu, puix ho sabeu fer
la Christiana Doctrina

à la qual, qui al cel camina
es necessari sabén.

Dimo... Si que ho faxé l'uciá,
ij olvidant ma passió,
vos donaré una l'isso
necessaria al Christiá.

Alguns que servia emprenen
à Deu en la soledat
son pimplés, si ab crueltat
guanijax la gloria pretenen.

Ab dejunis, ij ab agots
volen pujar sobre ls cels:
ai po no, que son cruels
sobre & sex grans pimplots.

Perque si es pecat mortal,
fills meus lo matax als altres,
si vos mateu à vosaltres
no sexá molt major mal?

Max... Exdenu Pare, ij si
si atrevit vos contradich:
la carn es nostre enemich
convé tractarla ab rigor.

Lo cos es cavall lleuger,
ij camina sempre al toxt:
sense al fuet, ij lo agót,
no se pot governar be.

En ell camina à la posta
la anima que vá à cavall
del cos; ij à la horrenda vall
del infern sempre la acosta.

Dimo... Als que saben mes que jo à part
ja nols vull ensenyar mes.

~~Lucia. Tornaxeu després~~

Lucia. Pare tornaxeu després
en un altre ocasió?

Dimo... A veurem no tardaxeu:

frustrats son tots mos intents. A part

L'os dos. Ins donaxeu documents
per poder servir à Deu.

Sen van tots per diferent part, y eixirà
Nisia & Cassa ab arc, y fletxa.

Nisia. Nisia so, y plequia ab Deu no sia,
Nisia la infelis, y desditxada
Nisia la que amon deixa buclada
Nisia la que pena nit, y dia.
Nisia la faltada & alexia,
Nisia la que mor & enamorada,
Nisia la que busca, y no es buscada
Nisia la que amon per, y desvia.
Nisia la perduda en la montanya
Nisia del Pieton forçada esposa
Nisia lo escament & tot Espanya
Nisia jo entre espinas fatal rosa
Nisia la que busca ab trassa, y manij
consol en un ingrát, que es forta cosa.

Cixirà Licena ab venable & cassar.

Licen. Animosa pretench fins à la cima
la montanya pujar, que entre espessuras
ningú podrà notar ja mas locuras.

puix lo que busco amoxosa me anima.
 Ò ij quant apacible es aquest clima?
 quant jo matisat lo miro & veurax?
 ò si mexesch trobar entre frescuras
 lo be, que mon cor busca, ij mes estima?
 Mes ahont anixé tant sola, ij trista?
 aij que ja vaig entrant la selva oxenda!
 aij & mi! que à cada pas la vista
 pensa veurer, ij trobar la amada prenda:
 digau Deus immortals sil haveu vista?
 que la pena, que passo es molt tremenda.
 Ò Nisia?

repara en Nisia, ij die

Nisia. O Licena?

pensava avexte perduda.

Licen. Tot cassant me he entretinguda
 en aquesta selva amena.

Nisia. Ab lo verable apaxeires
 deca & castedat:

Licen. Desta gran amenitat
 tu la hermosura engrandeires.

Los ausells te fan la salva,
 y cantan ab melodia:
 quant veuen ta gallardia,
 pensan, que ja apunta lava.

Nisia. En tot mostras gran cordura:
 no per mi la salva cantan
 los ausells, ans be se espantan
 sols & veurer ta hermosura.

Licen... Si fos tal, com tu pondexas, plorant
 ma bellesa, ò Nisia

Maxciá nom deipaxia.

Nisia. Licena, que desespexas?
not afligescas Licena:
deixat, deixat & ploxar,
que à mi també Mucia
me causa no menor pena.

Licena. Anem per aquesta vall,
ij tractarem nostras cosas:
que las mes dificultosas
sols se alcansan ab treball.

Nisia. Nostra esperansa es incerta,
perque ab pensaments tant vans
buscam à dos Christians
en montanija tant deserta.
Si tenen lleij difexent;
la qual no la professam,
Licena, perquens cansam,
si es imposible lo intent?

Licen.... No, quel amor com à Rey,
que sap rendir impossibles,
fará las dos lleijs unibles
& dos una lleij farem.

Nisia.. A secret tot ha & sex
per incubrix nostre amor:

Licen... No tens temor del Pretó
ton Espos, sent tant sever?

Nisia. De tots conve recelarnos,
majorment & ton Lexmá

Licen. En vich Aulo se quedá,
ij tardará à visitarnos.

Nisia. Fins à la cima pujem,
puiç lo amor nos dona forças:

Licen. Anem, ja que tu te esforças,
pot sex quels enquantraxém.

Nisia. Pujem donchs ab esperança,
que als dos havem d'enquantrar,
que sols arriba à alcançar
qui d'esperar no se cansa. ser van

Cipixan Lluciá, Maxciá, y lo Dimoni
vestits d'hermitans.

Dimo... Estos pretenen orar:
jo en oració me cerno, Apart
ij es la cosa, que mes temo;
per tant los vull destorbax.

Lluciá. Oxem en esta aspereza.

Dimo. De talloch jo me admixo,
ij antes d'orar ja suspixo.

Max. Comensem tots ab prestesa.

Dimo. Fills meus, convé quem digau,
antes que la comenseu
la oració à qui la feu?
quem temo, que exats aviau.
Digaume quius ensenija
d'tenir oració?

Lluciá. Quins doná aquesta lligó
fou aquell quem bateja.

Dimo. La oració es molt sagrada;
per vosaltres es molt alta.

Lluciá. Saxe no la dich vegada
quant lo meu cor hego salta

Q'alegria, ij mentras penso
en la Glòria perdurable,
sento un contento inefable:
escoltau, que ja començo. [se agenollan los dos S^{ts}
A favoriueros trinitat sagrada
unica Deitat, llum inefable,
sou sens fi, ni principi perdurable
Q' tota esta Maquina creada.

Vos que en las tres personas sou pifrada
ab un modo excessiu molt admixable,
ab un sex infinit invariable,
vostxa essencia S^a es increada.

Increada S^a es vostxa essencia:
nostxa flaguesa es gran, ij a vos no toxia
per tolexax torments ab paciencia,
ij per quedax triunfants ab la victoria.

Los dos. Dos germans imploxan vostxa assistencia
donaunos aqui gracia, ij despres gloria.

Dimo. Mal se es loxada la trieta. [Apart

Max. Pare queus ha apaxegut
Q' oracio tant perfeta?

Dimo. Que molt bon fi ha tingut;
baixet Maldit sia qui la feta

[se alzan los dos S^{ts}

Llucia Esta oracio la feu
un doctissim Sacerdot.

Dimo. Jo dixia que es ximplot;

Max. Bon hermita, queus sap greu,
que tingam oracio?

Dimo. No fills, sino que cansat
estich Q' aver caminat:
no veus tu quant vell que so?

no podreu orar després?

Max. Pare: sempre orar convé:
escoltau, que jo faré
oració per tots tres.

Dimo. Jo escoltaré aquí a parat
agenollarme no puch,
peque ja so vell caduc,
ij ab los dejunis postat.

Mas trassas valen molt poch noncant
res nom ha estat favorable;
mes tornaré a aquí un poch
ab ma figura espantable:
vomitant infernal foch. senva

Max. Quin hermita tant perfet?

Lucia Ja men xecelava jo:

Max. Es diable gran, ij fet;
posems en oració; se agenollan

Calent nos, ij amparaunos gran Maxia,
muy foreu elegida per ser mare

E aquell, que també es fill del Etern Pare
pregau a ell per nos E nit, ij dia.

A vostre fill Jesus, que hoat sie
suplicanti Sra quens ampare:
vostre proteccio nons desempare,
mirau que contra nos lo infern xabia.

A vos Maxia mare E puresa
a vos fecunda mare, ij verge pura
a vos encomanam nostra flaguesa,
a vos que sou del cel la hermosura.

Los dos. A vos Reyna clamam, ab gran certesa,
quens avem E alcançar lo be que dura.

Se arxebatan dos 2. sts, y canta la Musica,
si pot sex se han & elevax un poch &
terra, pex una tramoija.

Musica. O valents Soldats & Christo?
Deipau lo cos en la terra
mentras, que las vostreas animas
allá en lo Cel se passejan.

Prendit está lo adversari

& fuxia está, que reventa
en la humilitat fingida
está sa xabia encubexta.

No teniu no, que espantavos
& sa figura maldita,
que contrals sexvents & Deu
poch sas trassas approfitan.

Nous fassan por los treballs;
pux sapen diu lo Profeta:
que en la tribulació
ab lo Just Deu se recrea.

Expixá lo Diabte ab la figura mes
espantable que sie possible.

Dimo... Ysca & Maxa lo max,
virga la furia dels vents:
ajudaume a despenjar
estos mossos, que contents
lo meu lloch volen guanyar.

Desapareix ab gran estuendo & foch, y
trons, y los sts tornan en sí.

Lluciá O bon Jesus nostra alegria, y Gloria?

Max... Maxia nostra Gloxia, ij alegria?
 Lucia... Guaxdaunos & Satan, que maldit sia.
 Max... Donaunos ja & Lucifer victoria.
 Lucia... Teniuos bon Jesus en la memoria.
 Max... Pregau sempre pex nos Verge Maria.
 Lucia Amparaunos S^{ra} nit, ij dia.
 Max... En vida tan mortal, ij transitoria.
 Lucia... Esforaunos S^{ra} en la pelea.
 Max... Ajudaunos S^{ra} en la batalla.
 Lucia... Alcansaunos valor Divina Astrea.
 Max... Teniu S^{ts} los enemichs a xalla.
 Los dos... Que si als dos vostra gracia recree,
 sens duple triumphem & tal canalla.

Torna la Musica a cantar, ij los S^{ns} se elevan.

Musica... Bon animo, quel valor
 se demostrea en la batalla:
 la mes dificil & totas
 es esta, que aveu passada.
 Una batalla tennible
 en vich als dos vos espera
 guanyaxeu tambe aquesta
 ab gracia, com la primera.
 En vich vostra patria amada
 tindreu una mort honesta,
 los quals martirisaran
 despres vos faxan gran festa.

Continuan en son eptasis Los S^{ts}, ij eipiran
 Nisia, ij Licena ab los instruments &
 Cassa, com antes.

Nisia... Estás Licena cansada?

Licen.. Per sexvixte die, ij nit
estich sempre descansada:
mes me ha robat lo sentit
esta veu tan regalada.

Mes tu repara, ij veurás
ã detrás d'aquella mata
cosa, quet admirarás
dos Jovens, com una plata:
vejas sils conceixerás?

Se acostan als Sts Nisia

Nicia. O que ditpa? es Lluciá:
al qual jo tinch gran amor.

Licen. Laltre sexá Maxciá:
õ negalo del meu cor!

Nicia. Ells doxman, deipals estar.

Licen. Ells son no hi há que dubtar:

Nicia. Vols quels anem à abraçsar?

Licen. No fins que despertaran,
puix no sabem sils daran
nostres abraçsos pesár.

Se acostan las dos als dos S^{ts}, que tornan en si.

Nicia. Licena ja estan desperts:

Licen. Ab los dos sian los Deus.

Lluciá. Nosaltres estam ben certs,
que no hi ha sinos un Deu,
ij si tu nou creus te perts.

Max. Que buscar aquestas donas
en aquesta soledat?

Las dos. Cassam algunas estonas.

Max... Creheu que la trinitat
es un deu ab tres personas?

Misia... Estas cosas son Divinas,
ij à nosaltres peregrinas:
despres & ellas tractarem:

Com habitau entre espinas
queus miram, ij nou crehem?

Licen... Com la montanija habitau,
sepultats en una penija?
Com tant prest nos olvidau?
no es bona si tal ensenija,
eixa lleij, que professau.

Lucia... Que veniu desesperadas,
à buscarnos à nosaltres?

Licen... No: sinos enamoradas
las dos estan; mes vosaltres
à las dos deixau burladas.

Lucia... Calla que diu desbarats:
dich que sou unas perdudas;
perques gran temeritat
havex vosaltres vingudas
ab senyal & lliualtat.

Max... Trobada la veritat
havem esmenat las vidas:
feu comte que ja avem mort,
ij aixi no tenim recort
& damas tan atrevidas.

Claxi dintre cridant

Claxi... Aulo, Aulo: aqui passa:
aqui passa la bestiassa.

Licen... Anem Misia; aij & mi!
mar Lexma ab Claxi ve:

Nisia.. O mal haja, qui amox te?

Llucia.. Si à & sex amox xubi,
axi com lo mal convé. sen van ellas

Dintxe tixan un cop & pistola.

Max.. O que enganijadas que estan?

gracias à Deu que han fugit:

Llucia.. Pot sex ques convextixàn.

Max... No; que un cop empedernit
sempxel governa Satan.

Cipixá Claxi coxrent y cau en mitg
del dos S^{ts} y tras & ell Aulo coxrent,
y & casa.

Aulo.. Claxi Claxi atalaija:
perque ja li he tixat.

Claxi.. Jo la mort he encontxat
y coxco per la mortalla
per sex mes prest enterrat.

Aulo.. O Deus gravis! que es lo que miro?
mos contraxis son los dos.

Claxi.. Jo & temox me retixo
lo mateix cxeck faxéu vos. se alza

Aulo.. Ana no exxaxé al tixo.

Dona bastonadas Aulo als dos S^{ts}

Aulo.. Ola villanos traïdors
vuij moxixéu à mas mans,
perque cxeijeu tals exxors
Christians encantadors,
que matau los passetjans.

Max.. Misa si ta fuxia es vana,
que & ella ningun cas fem:

Lluciá - Perque ab xabia tan tixana
vols tu que per força anem,
ahont anam & bona gana?

Cipixá un os, que farà caurex a Aulo,
y sel ne porta a dintre.

Aulo... O Deus? perque nom valeu? Dintre
tenime en vostra memoria.

Lluciá. Suplico, que li ajudeu,
ò Jesus Rey & la Glòria:
sx nol desanpareu.

Max... Vull seguir al animal,
que sel ne porta axastant,
perque no li fassa mal:

Betiassa jo te man
& part del Deu immortal: ser entra

Lluciá. Ja la deixat: o sx?
gran afront es dels mortals
queu obehescan millox va entrant
los mes fiexos animals,
que nol home pecador.

Claxi.. Estich & calsas tot brut:
estos son encantadors
que per art & Belsebüt
se menjan los cassadors:
avuy puch dix que he nascüt.
En fin lamo ho ha pagat;
jal avia jo avisat;
pero ell maij me cregué:

sempre lamo pensa, que
Diu mentida lo criat.
Si ell no fa testament
jo me pendré la soldada;
en aquest ~~an~~ arrendament;
pero ne estich ben content
puy la vida ne he salva'da.
Gracias al Deu, que en tal soyt
ha estat mon llibertador:
vull retirar-me al meu fort;
perque la ditxa millor,
es escapar & la mort. sen va

Cipixá Sabino Pretor rompent unas cartas

Sabino Aij! quel Emperador, que es lo gran Deci,
me te per un omís, y un gran neci;
puy me esxiu ab enfado,
que en governar no tinch ningun cuydado.
Diu no fas altra cosa
sino palantegar la mia esposa;
y quel Christianisme
es ja casi major, quel Centilisme.
Mes jo me esmenaré, si alguna falta
he tinguda en asso; perque sens falta
ab mas trassas, y manijas,
los tinch & fex buscar per las montanijas;
y & Cent tant traydora, y tan villana
non tinch & deixar un en esta Plana.
Es ma rabia tant gran, y tan estranya;
quen faxé un escaxment en tot Espanya.
y juro per mos deus, y per las damas,
per Nisia també; que en vivas flamas

vius los ttrich & cremar ab xabia tanta;
 mes sil foch nols espanta,
 ni temer las fogueras,
 los ttrich & atormentar & mil maneras.
 Dui p & Deu no guardan lo decoro
 & Falaxis lo toro
 ttrich & fer fabricar; perque aquestos
 Christians atrevits canten funestos
 dintre dell estrivillos:
 Falaxis sexe jo ij ells pexillos.
 ij pex amostnar mes ma axopancia
 fabricaxé un potxo ab vigilancia.

Cipixán Aulo, ij Claxi & Cassa asutats.

Aulo... Exán Pretor: si meesch trobarte afable
 & tant aquest cas tant lamentable.
 Claxi: Aulo reflexirá aquesta cosa,
 mes ninoun mal ha pres la vostra esposa.
 Sabino: Diga ja Aulo amich, digas, que passa?
 quin desastre has tingüt anant à Cassa?

Se asrentaxá Sabino.

Aulo. Ja saps, ó gran Pretor,
 que jo so cassador:
 un die dax, ij alegre
 cassant sobxel goxch negre,
 que está algo apaxtat
 & aquella heretat
 en que la tua esposa
 (la que & salut posa)
 está la mes contenta

ab Licena, que atenta
la serveip nit, y dia,
pero nostra alegria
en llanto es convertida:
de miracle tinch vida;
que jo la sepultura,
del bosch en la espessura
casi auxia trobada.

Claxi. Afes que auxias fet bona cassada.

Aulo. Perque los dos germans
fills de claudi christians
trobí en la montanya,
quant jo ab furia estranya
preteria venjar-me,
e rabia vull axnar-me,
y preterngui portarlos
en vich per castigarlos
fexen ells pex art magic,
un encant lo mes tragic:
Ja maij se avia vista,
una cosa tant trista:
O cas mes horroxós!
fexen eixix un os
(e pensaxlo me aterxa)
que fent-me caure en terra
cuvel me arrossegava;
mes jo sempre implorava
prometent sacrificis
als deus los quals propicis
fexen marxar la bestia,
y nom causa molestia;
als quals dono las gracias;
perque e tals desgracias

deslliurarme volqueren:
 si be los dos digueren
 que a son Deu las donas;
 perque del gran Ossas
 me avia llibertat:
 mixen quin desbarat
 diu esta mala gent!
 asso passa al present,
 ij tot es veritat.

Claxi.

Pretor, escoltaume a mi:
 Si s'x tot es aipi:
 no pogui detenirlos,
 mes convé perseguirlos
 ab tota crueltat:
 ij aipó ben aviat;
 que sins posam a jaurex
 jo crech que a nostres Deus,
 estos enemichs seus
 fins del Cel faxán caurex.

Sabino

O Deus! los que habitau en las alturas
 com sufria tals locuras?
 Com vostre gran poder no desbarata
 a esta gent tan ingrata?
 ab estos despullats, ij peus descalos
 mostrau vostre poder sino sou falsos.
 Castigau ab sagetas
 Q aquesta mala gent las malas tretas:
 castigau si sou savis,
 en estos chistians vostres agravis.
 Mostrau axa, granis Deus, vostra potencia
 no mexescan ingrats vostra clemencia!

Mirau queus han ofés moltes vegades;
per ventura terriu las mans lligadas?
Per ventura dormiu sobre la lluna?
Tots los Deus dormen ja sens falta alguna;
mes jols despertaxé, si es possible,
cridant ab una veu terrible.

{ Oia & nostres Deus! [cridant]
despertau à mas veus.

{ ha Jupiter! ha Marte, Ceres, Juno,
ha Saturno! ha Neptuno!

{ ha Venus bella Auxora! [cridant]

Tots dormen com uns tronchs en aquest hora;

Tots dormen en lo Cel, mes jo en la terra

vetllaxé per fer guerra

à la gent, que deshonra

à nostres Deus, y tornant per sa honra

te fas comissió bastant, y llarga

à tu Aulo, perque ab molt amarga

los castigues al punt, anau buscaulos,

y presos, y lligats aqui portaulos.

No vull mes testimonis, ni processos,

puip en vich son notoris sos excessos.

Ves ab Porcio à buscarlos,

y portaulos al punt, à presentarlos

en lo meu consistori

per castigax delictes tant notori.

Aulo... Jo men vaig à cridar soldats & guarda
y los penso portax aquesta tarda. [sen va Aulo]

Claxi. Ab tanta gent tambe hi vaig per espia,
jols dixé ahont exan laltre dia. [sen va]

Sabi. A quius espero jo impatient,
perque los vull cremar ab foch ardent. [sen entra]
[altra part]

Cipixà Lucrecia, y Claxí fent pocolata
en un fupó

134

Lucrecia Per mis sus tinck & fer d
dos presas & pocolata.

Claxi. Fesmen pexa mi pximex;

Lucre. Un goll.

Claxi. Mina quet dixé,
que fas cara & beata.

Lucre. Tu fas cara & pimplás:

Claxi. Quinas faldillas, que portas. la toca
Eu que son & buxam?

Lucre. Portaten aqueix neves. li pega

Claxi... Eu Lucrecia! així juram? la toca

Lucre. Nom virgas à buscar jochs
perquet tixaxé una cosa. li pega una
cosa

Claxi. Malviatja & la mossa:
y sembla una mula quita;

no mi vull acostar massa: li fa posturas,
vejam així: popetita. y ella tixa una
cosa, y ell també

Si ella es mula, jo so matro
que jo també se tixax.

Lucre. Nom virgas mes à enfadar
quet cremaxé lo mostatro. li fa besax lo
remanador

Claxi li agafa lo bras, y llepa lo remanador

Claxi... Pispa, Lucrecia; asso crema:
tot lo moxo me has cremat;
ves porta la pocolata,
y jo atunaxé lo pat.

Posa ella lo pocolata à las picnas, y mentras
la posa diu lo que se segueix.

Lluce. Claxi tu ets poch valent:
axa dich que ets molt covart:
com no vas à somatent?

Claxi. Llucecia janestich faxt:
quim posa à mi agafar presos?
Jo voldria agafar presas:

Lluce. Aixó es dix que tens pexera.

Claxi. Ja los fogons son entesos:
ves, ves, y torna ab prestera.

Ben Llucecia los plats ab las picnas,
y Claxi tira la cortina, y se veuá Sabino,
y Misia assentats ab cadira.

Sabino. Prefeixeme, ò Misia,
donam aquesta alegria:
digas com ho has passat?
Quintanas te agrada?

Misia. Molt contenta, y molt ofana
estava jo en la hexetat
E aquell nostre amich Anesto:
cext, que es molt deliciosa,
es apacible, y hermosa
situada en un bon puesto.
Alli res no me faltava,
espos, sino l teu consuelo;
perque jo ab gran anelo
sempre pex tu suspirava.
Pero jo vinch ab salut
gracias dono à nostre Deus.

Sabino.. Sabrás, que negocis meus
 me han en vich entretingut;
 mes not tenia olvidada,
 Nisia & mon afecte;
 sino que los Christians
 ja me perdan lo respecte,
 als quals jo vull perseguir,
 y prest men portaran dos,
 los quals son encantadors:
 no tardaran a venir.
 Son fills & Claudi gentil
~~tu ab ells usa & amor:~~
 mes ells se han fet Christians:
 lo & tormentis mes & vil
 vull donar als tals permans.

Nisia. Mira be lo que farás,
 tu ab ells usa & amor:
 mira eus que del rigor
 non fan estos ningun cas.
 Mes ja sento gran ruido:
 jan portar algun & pres.

Sabino. Mentres ells refrescarán
 jo buscaré lo procés.

Tercera Jornada.

Esixarán Lucia, y Marcia lligats ab
 cadenas, Aulo, y Claxi, y acompanya:
 ment ab aimas, y apareixerá tixada
 una cortina Sabino en son tribunal,
 y Nisia assentada prop & ell en un
 tamburet.

Aulo.. Aquí estan los dos perxmans
que confessan sēx Christians.

Sabino.. Com te dius tu?

Lluciá.. Jo Lluciá.

Sabi.. ¿tu com te dius?

Max.. Jo Maxciá.

Sabi.. Sou los dos, que ab maleficis
pagau à nostres Deus los beneficis?

Max.. No digas Deus Sabino:

que no ni ha si nos un, ij aqueix estrino:
ij si tu'l conceixias

al punt la fe Catolica abraçaxias.

Sabi.. Calla, calla, atreuit, no parles mes:
jo tirich & castigax aquest excès.

Lluciá.. De Christo los soldats, Sabino mixa
mes temen al S^x que no à ta ira:
aquest S^x nos doná lleij sagrada;
pexo no es com la vostra mal fundada.

Sabi., ij Nisia.. Com mal fundada?

Lluciá.. Estaume atents:

ij veureu sos infames fonaments

Nisia.. Jo men alegraxia

sabex & ahont vingué la Idolatria.

Sabi.. Digas puix ma esposa te assegura:

Lluciá.. Escoltau, ij veureu vostra locura.

Comensá la Idolatria

allá en lo tems antich.

Un Rey poderós, ij rich;

perque un fill que tenia

al qual en epes amava,

se li morí, ij li feu

una estatua; mes per deu
cex tament nol adorava:

Que no exa tant salvatge
si be per lo gran amor
per a templan son dolor
se aconsolava ab sa Imatge.

Per contemplar a son Rey
los vassalls aduladors
li donaxen tals honors,
que despres passa per lleij;
que qui volgués alcançar
del Rey lo que pretenia,
a la Estatua cortesia
havia de tributar.

Despres la posá en un Temple,
per que fos mes venerada:
seguint la gent enganjada
de son Rey lo mal exemple.

No se sap si está en lo cel
lo fill de aquell Rey tixá,
que la estatua fabricá,
mes se sap, que es de Abel.

De aqui se han originats
aquells noms, que a vostres Deus
donau los servidors seus
dient tres mil desbarats.

També trobam en escrit,
que alguns vassalls a sos Reys
perquels donaxen las lleijs,
y foxen de gran profit.

Estatuas los fabricaren;
mes despues los que virgueren
à las estatus tingueren
per Deus, y las adoxaren.

Alguns de estos en lo Inferrn
estari; puij que desbarat?

adoxar un Condemnat,
com si fos un Deu etern?

No sols la gentilitat
venexa homens mortals,
que fins als bruts animals
sabem que aveu adoxat.

En la India los Coloms
adoxaren, y també
los de Ycopuli per Deu
tenir al Nop carnicer.

A las xatas los de Creta.

Claxi. Donchs també hi ha Deu xata
mai ho avia ohit à dir:
mes ja que aveu comensat
digu del Deu del forat,
vull dir: del Deu xatoli.

Porcio. Calla, que ets un cap de matxo:

Claxi. Com malta desta manera
un batpeller de Cervera
ques mestre de jugar à catxo?

boto à: sino desdiu:

Sabi. Calla Claxi: Prossequiu.

Llucià. En Thesalia la Segonija,

los de Ynopoli al ^{os} g~~os~~,

(mixen quin Deu tan hermos?)
adoxaren sens vergonija.

Los Persas al Sol, y Lluna

ij també a las estrallas;
los Mandiocos las ovellas
adoxaren: que locura!

Paxlem ja del gran Ossinis
ques vostre Deu principal;
puix has de saber, Sabino,
que fou un home molt mal.

Volqué matar a son pare,
exa també deshonest
com prova de sa germana
lo mes detestable incest.

Com pot ser que sic Deu
home de tanta maldat?

sent de Deu cosa tant propria
la pureza, ij la bondat.

ij per mes confundiuvos,
escoltau una rahó,
queus sera confusió,
sino voleu convertirvos:

Proverbi filosof es,
ab provas molt ben fundadas,
que en causas subordinadas
no hi ha infinit proces.

Per lo tant sen troba una
a la qual diem primera,
de la qual totes depenjan,
ij aquesta es la verdadera.

La unica sens igual
esta lo Deu verdadera
es sens principi, ni fi,
ij es infinit en son ser.

Totas son estatús mortas

los idols, que venexau,
robant à nostre gran Deu
los cultos, ab quets hōxxau.

Que los vostres Deus son morts
lo sex muts es testimoni:
no digau, que tambe parlan;
que parla en ells lo bimoní.

Sabino. O Deus grans! Deus immortals!
ahont està vostra potencia?
no conve tanta paciència
quant vos fan agravis fals.
Del cel feu baixar un llamp:
castigau à quius deshonra;
si voleu sex tant honrats,
com no torneu pex vostra honra?

Max. Si la honra no conceixen
com pex ella tornaràn?

Misia. Vostre Deu deu sex molt gran!

Max. Y molt bo als quel serveixen.

Sabi. O Deus! com no vos venjau?

responneu desde aqueix trono:
ells no responen, pexque
torne jo pex son abono.

O. Christians atrevits!

si vostre Deu es tant noble
com morí entre dos lladres
cruelitat, pex lo Poble

dels Jueus, quel conceixian?

Com Jesús pot sex gran Deu

si morí davant en creu,

en la qual tots lo escarnian?

Max. Sabino ab tal desproposit

demostras pentils judesas:

negarte vull lo suposit;
perque dos naturalesas
te Christo en un sol suposit.
Si mori en la humana .
en aquesta era possible:
pero no en la Divina,
que en aquesta es impossible.

Sabino. O era home, o era Deu?

Max... Es home, y Deu juntament
nostre amable Redemptor.

Sabino... Tan intolerable error
no creu mon enteniment.
Jo li se molt be la vida,
y també se certament,
los miracles, que contau
E sa mort, y naixement.

Max. Puro si tals cosas no ignoxas,
com pretexo resisteixes?

Sabino. Tu ma autoritat desdoras? Sabino se alza

Max. Vull dir com not conveteixes
a un Deu E tant gran bondat?

Sabino. Calla, que això es desbarat se assenta
dir que es Deu vostre Jesu:

Max... Tu has E quedar confus
quant jo to auxé provat.

Misia. Suplico quel deixes dir
per lo amor quel tinch espòs:

Claxí... Digau per amor E mi
del Deu xata un dels dos.

Sabino. Digau, pur ho vol ma esposa;
mes se, que no ho provareu:

Max... Jo pretench provar, que es home,

Lucia.. ¿yo provaré que es Deu.

Max... Com si es Deu, ¿no home
destila heumosas perlas
plorant, com fan los demes,
que naixem plorant misericordia?

Lucia.. Com si es home, ¿no Deu
als Savis & la lleij vella
sent ell no mes & dotze anys
los convensé ab gran destresa?

Max.. Com si es Deu, ¿no home
ab los homens ell conversa,
¿y tracta & son rescat
ab la doctrina, que ensenya?

Lucia.. Com si es home, ¿no Deu
à cinch mil homens sustentá,
ab dos peixos, ¿y sinch pans,
¿y despres molt mes ne resta?

Max.. Com si es Deu, ¿no home
suá sanch en una oxta,
¿y com fonch pres, ¿y lligat,
¿y à Jerusalem lo portar?

Lucia.. Com si es home, ¿no Deu
à Marcos torná la oxella,
que St. Pere li llevá
en loxt al temps & sa presa?

Max.. Com si es Deu, ¿no home
pateix, ¿y ab tanta paciència
fins à morir en la creu
per donarnos vida eterna?

Lucia.. Com si es home, ¿no Deu
fan tal sentiment las pedras,
que se partixen, il Sol,
negá sas Num à la terra?

139
Max.. Com si es Deu, ij no home
en un sepulcre lo posan
sos amichs, ij las Maxias
en sas exsequias lo plojaran?

Lluciã. Com si es home, ij no Deu
passada una quarantena
& dias; sen pujá al cel
sols ab sa virtut immensa?

ij finalment fex miracles
ab sola sa gran Potencia
prova clarament; que es Deu
ã pesar & la gent necia.

Max.. ij aquell plojar quant nasqué,
ij patix dolors, ij penas,
manifesta ab claredat,
que verda dex home era.

Lluciã Tot aso, ques home, ij Deu,

Max. Deu, ij home manifesta,

Lluciã. Sex Christo en un sol suposit
ã pesar & vostra secta.

Sabi.. Callau llenguas atrevidas:

tancau bocas tan blasfemas;

perque tot lo que aveu dit

son patxarijas, ij quimeras. se alza

Sex vida del gran Ossiris

que aqueixa superbia altiva,

la sabrà prest castigar

ma xabia, furox, e ixa. se assenta

Max. Nons espantan amenassas;
perque Jesus nos defensa.

Los dos... Y morint per ell sexem
coronats & gloria eterna.

Sabino. Pujau los luego a la Torre
ab los grillons, y cadenas;
perque antes & la nit
tinch & fixar la sentencia.

Claxi. Ja que del Deu xatoli
tractar no aveu volpüt mes
jo tinch & fex & butxi
sim pagan ab bons diners.

Aulo. A no sex tu jo ho sexia,
quels tinch terryble quimexa.

Mar. Ja los escalons pujam dintxa
& la gloria veydadexa.

Sen entran tots menos Sabi, Nisia, y Claxi

Sabi. Ja que no voleu posar
& nostres Deu la clemencia,
jo fare, que conegau
ma crueltat, y bravesa. Sen entra

Claxi. Pujau: mes sino temeü
del Deu kata la potencia,
mes & vint mil destos Deus
eixixan a picorea:
sino portau rosegons
vos menjaran las oxellas. Claxi sen va

Nisia queda sola, y eixixa Licena

Licen. Nisia me has & contar
tot lo que aqui ha passat:

Nisia. Sols estich pera plorar.
si tot to has escoltat,

quem vens ara à preguntar?

Licen. Cipas quimexas refrena,
que jo buscaré una trassa.

Nisia. Y' sera bona Licena?

Licen. Si: puix los tenen en casa,
que per temor & la pena,
tot lo que voldrem faran.

Nisia. Mhá! que no son ells esclaus!

Licen. És la trassa molt galana,
si tu pots aver las claus
& la Torxa ahont estan;
y' seran que al judicar,
que está dormint lo Pretor
à la Torxa hem & pujar;
mes ha & sex sens remor,
y' ab ells avem & parlar.

Nisia. Y' sent allà que dixem?

Licen. Que molt certament sabem,
que's volen donar la mort,
y' altres cosas & esta sort,
que ara convé las callem.

Nisia. Lo teu pensament no es mal:
à ta cordura es igual;
mes aprofitarà poch
crech que non faran cabal:
primex passaran per foch.

Licen. Nisia: es molt factible
quens darian algun conort
per temor & un foch horribile;
que per fugir & la mort
tothom hi fa lo possible.

Nisia. Donchs anem secretamen,
guiadas del bon afecte,

à executar nostre intent;
que la invenció te afecte
sino donm lo pretendent. sen van

Cipixar Aulo, y Porcio.

Porcio.. Jals avem assegurat
en la presó mes obscura:
Aulo com tu no has pujat?

Aulo.. A mixar una figura
en la sala me he quedat.

Porcio: Que estás molt turbat me apar:
pateixes algun enuig?
mel has de comunicar:
ja saps tu que luego fuis
comunicat un pesar.

Aulo.. Lo que tu has de fer per mi,
si vols templar mon dolor
es, que has de detenir
los que buscan al Pretor,
fins à demà dematí.

Porcio.. Te prometo no entrará
ningú al Palau esta nit:
ò qui so coneixerá;
no tindrà de posarme al llit
à fins quel sol cipixarí.
Tas confiança de mi?

Aulo. De tu estich molt confiat.

Porcio. Puir jo men vaig de aquí
à fer lo que me has manat. sen va

Aulo. Ferme pujar à Claxí.
A mon intent es del cas
que Porcio en lo Palau
esta nit no se quedás:
puir de la Torre tindrà clau,

141
pujarem jo, y Claxinas
cada qual ab sa cadena,
fingirem, que som los presos.
perque Misia, y Licena
E sos cors ja tan ensesos
volem mitigar la pena,
que regons jo he oit
las dos pujarhi pretenen;
si la fortuna esta nit

me ajuda, y nom entenen
jo descubrixé son pit. sen va

Lixada una cortina, se descubrixá una
presó, y en ella los dos Sants.

Lucia No temem los grillons, ni las cadenas,
tampoch las duras penas,
que donarnos pretenen;
perque ab majors grillons presos nos tenen,
o dalcissim Jesus los beneficis
quens avem fets, y apis en sacrificis
los cors contribulats volem donarvos,
en tot volem St sempre agradarvos.

Mar.. Quant contemplo St vostra hermesura
la presó mes obscura
me apa, un gran palaci
los grillons, y cadenas, un topaci,
no demanam St com Czequiás,
que retardeu lo sol en nostres dies.

Lucia Ni tampoch com Josué volem pararlo,
ans be apresurarlo,
perque ab gran alexia

esperam molt contents la llum del die;
en que morint guanyarem la victoria,
i pujarem triufants dalt en la gloria.

Max. Esfonsaunos Sr ab vostra gracia,
Donauuos eficacia,
i una virtut divina,
per predicar a tots vostra doctrina.

Los dos. Donauuos llum Sr, per abraçarla,
i a nosaltres valor per confessarla.

Se quedan en extasis, elevats si pot ser
per una tramoija, i baixa lo Angel.

Angel... Descansau soldats de Christo,
que ja teniu centinella.
que lo soldat descansat
molt millor sempre pelea.
Quant seieu tornats en si
cobraxeu tal fortalesa,
que venceieu animosos
las flamas del foc oxendas.
Lixixeu de tal martini
mes puix, que el or, i la plata:
jo os portare una corona,
a cada hu, i una palma.
Vostres animas ditxosas
despres de tant gran victoria
pujaran acompanyadas
de Angels a gosar la gloria.
Las sendras de vostres cossos
reculliran tres Matronas,
i las tindran ben guaxdadas

en tres urnas curiosas.
 y per mes assegurarlas
 las posaran devall terra;
 o per no estar a las foscas
 deixaran una candela:
 la qual per virtut divina
 molts anys estara encesa;
 a fins a tant, que un St Bisbe
 vos trobaxa en la Iglesia.
 Pero en sent descuberts
 la divina omnipotencia
 fara per vostre respecta
 obras molt grans, y estupendas.
 Finalmente la vostra patria
 seran ampara, y defensa:
 seran dos Angels a guarda
 del noxt lastrella.
 La qual, que a vosaltres
 vos gui a noxt, y guia
 el cel tinch a portarla
 també ab vostra companyia.
 y despres a rosepada
 dels gentils la rabia estranya,
 vol Deu, que se convertesca
 a la fe tota esta plana.

sen comensa
a pujar

Los dos Sts fornan en si
 Lucía Espesa Angel a Deu:
 Max. Hermosa animo espesa.

Angel. Jo men vaig; mes ab vosaltres
ja vostres custodis quedan. sen va

Llucià. Que notícias tan alegres!

Max. O quant alegres notícias
nos ha aportat aquest Angel!
germà donam las albucias.

Llucià. Donemnos la anora bona
pui p prest lo praxem tal ditxa
& moxix per Jesucrist
per lo prax eterna vida.

Tixada la cortina desapareix la preso,
i eixixá Nisia, i Licena.

Nisia... Passa no fassas rumors:

Licen... Pui no dorm ja lo Pretor?

Nisia. Si: pero dorm assentat
i com dorm algo assustat
se pot despertar millor.

Avegadas somiant
se vol ai pecar del llit,
i los criats va cridant,
i casi tota la nit
lo Palau va rodant.

Licen... Això es vetllar, i no dormir:
digame: & Auto, i Claxi
estam ben asseguradas?

Nisia. Las portes tenen tancadas:

Licen. Molt be va per nostrom fi.
Los presos no tenen guarda,
a mi ningú me acovarda:
comensa a pujar la grada,
que la cosa desitjada

Cipixán Aulo, ij Claxi ab cadenas.

Aulo.. Aquest puesto es molt del cas:

Claxi La cadena no ho es pas;

Aulo O! son finesas de amor:

Claxi. Locuras dirás milloz:

Aulo. Tot es hu per nostre cas.

Claxi. Claxi lligat ab cadenas!

aij tontada com aquesta?

Aulo. Calla, que ja hi aurá estrenas,
sim va bona aquesta festa:

Claxi. Las estrenas serán penas.

Aulo. Aquanta per mi un poch:

Claxi. Dormiré prest com un soch;

mes si venen a buscar

als presos, hem de parax

a sex cremats en un foch.

Los soldats se pensarán,

que los presos som nosaltres,

ij tots vius nos cremarán,

ij veurás, que aquestos altres

alepres se escaparán.

Aulo. Calla que la porta sento,

Claxi. ij jo de això me lamento:

Aulo. Pensa be lo que has de dir,

que ja comensan a obrir:

Ellas son: aij que contento!

dintre ruidó
ab claus

Claxi. Lo que tinch de dir no se;

mes ja se lo que diré:

dixe; que so lo teu ciat,

ij que tu me has enganijat,

perque fer aquest paper.

Fan ruidó ab cadenas.

Eipixá Licena, y Nisia portará unas claus.

Nisia. Quina preso tan obscura!
sents, Licena, las cadenas?

Licen. Que no caigas tu procura:

Aulo. Ay! quant tindrán fi mas penas?

Clax. Quant tindrán fi ta locura.

Nisia. Has ohit la sua veu?

Licen. Crech que ja se han convertits.

Aulo. Qui entra aquí? es nostre Deu?

Nisia. Ja lo ruidó han sentit.

Claxi No sents, no sents? qui va allá?

Nisia. Quin es llucia?

Los dos Jo:

Aulo. Calla, que tu ets Maxcia:

Claxi. Sobre & mi! perdut so.

Nisia. No me respons llucia?

Licen. Maxcia nom vols dix res,
quant puch donarte la vida?

Aulo. Nisia: per aquí ets?

Claxi. Y tu Licena que exida
vols donarme algun diners?

Aulo.. Nisia donam la ma:

Claxi. Licena donamen dos:

Licen. No sabeu ben demanar;
que qui ha donat tot lo cos,
ja no te mes que donar.

Aulo. Jo mexesch favor tant gran:

Claxi.. Jo si que mexesch à ella:

Aulo. Quimexas & aquí eipixán:

Nisia. Recordat que t digué Estrella,
que ja tenia galan.

144
Aulo... Si que men recordo be,
quant me deixa que Nisia
gran voluntat me tenia;
mes, Nisia tambe se,
que en asso me feijas tort;
paix que à Aulo tu amavas
ab un amox molt mes fort.

Nisia. Jo voldria que fos mort.

Aulo.. Jo se, que túl estimavas;

Nisia. Sempre li he volgut mal,
per causa de son argull:

Aulo.. ¡y jo sempre, be li vull,
ques mon amich ben lleal.

Nisia. Nom tractes de ell, ques miy:

Aulo.. A fera cruel! a mi? [a part]

Clax.. Nom dieu res vos licena?

Licen. Vull llevar-te la cadena:
ahont ets?

Claxi. Assi, assi.

Licen. Deixaus de sex Christians,
renegau de eixa locura:
si confessau sex pagans,
gosauieu nostra hermosura;
perque sou nostres galans.

Aulo.. O Nisia. lo dit, dit.

Las dos. Lo cel me sie propici:

Claxi. Aij! que per aquell resquissi
veig, que lo sol es eixit
vagesseu de aqui Senyora.

Licen. Aij Nisia! aij de mi!

Claxi. Aij, aij del pobre Claxi,
aij, que ja apunta la auxora!
anaron de aqui en mal hora.

Las dos. Las dos perdudas estan:

o sol ingrnat, ij traïdox.

Aulo.. O Nisia com quedam?

Nisia.. Vaig à matar al Pretor:

Aulo.. ves, ves, que molt bons amam:

Claxi.. Te casas ab mi Licena?

Licen.. Exán ditpa sexá la mia.

Claxi.. Ana hisch & susto, ij pena,
que lo meu ventre sentia,
sols per una culpa ajena.

Cipixá Sabino Pretor

Sabino.. Qui ha aqui? qui dona veus?

Tots 4.. Deus

Cautien desmaiadas
las dos ellas

Nisia.. Jo so morta:

Licen.. Aij & mi!

Sabino.. Qui crida tant per aqui?

Aulo.. Nom coneheu Aulo so:

ma germana, ij vostra esposa
entriaxen en la preso,

ij aquesta gent enganijosa

nos han fet una gran por
ab una forma espantosa.

Y apenas ellas han vist,
quels llansaven la cadena,

dient: viva Jesucrist,

ses desmaiada Licena:

aguest es lo castant trist.

Sabi.. A canalla! à villans!

tots morixeu à mal mar.

pera pagar lo que heu fet

no estaxé jo satisfet,

sino matant Christians.

145

Sen la mes facinerosa:
qui ha vist cas mes horrosos?
Preneu à Licena hermosa,
ques vostra germana vos:
Jo pendre la mia esposa.

Preu Sabino à Nisia en brassos.

Nisia... Aij?

Sabino. Vina ò esposa queixida,
donam Nisia los brassos.
¿Qué estás tant afligida?

Atulo.. Donam los brassos Licena la abxassa

Licena. Estich ¿sentit agena:

Atulo.. Jo faxé que cues prest,
que llansaxé tot mon nest
per deslliurarte ¿pena.

Sen entran portant en brassos à las dos,
ij se queda Clari.

Clari.. Gracias als Deus casolans,
gracias al Deu ratoli,
gracias à estos Deus germans,
perque à son devot Clari
han fet beneficis grans.

Jo me escapo ¿esta feta:
gracias dono al Deu rateta,
ques lo Deu ¿la paxet
per la gracia quem ha feta
aquest Deu tan inquiet.

Plens estan tots los racons
¿ratolins, ij ¿ratas:

Jous portaxé nosegons

quandau be & pats, ij pats,
mixau, que son uns brivons.

Quant los pats fan maxxamau
cuidado nous hi fiu;
& vostres foxats no iscau,
que sino la papaxeu,
ij lo gat dixà meu, meu.

Puido sento & gent
en la porta & ponent
son los D^{os}, que han & baixat
aquest mati à condemnar
à devant del President.
Vull veurex la despedida,
que avuij faxan & nosaltres
aquesta gent afligida:
que qui veu morir abaltres
sol tenix llarga la vida. sen va

Exixan Llucià, ij Maxcià presos, ij
Aulo, ij Claxi ab gent & armat Tirada
una cortina se veurà Sabino assentat
en son Tribunal: Porcio assentat ab una
cadira, ij devant una Taula, ab recado &
escriures, ij Licena, ij Nisia assentadas
al altre part ab tambuxets, ò cadiras.

Sabino. Que dieu & nostres Deus?

Llucià. Ab David, que son dimonis:

Sabino. Ja no vull mes testimonis:

tu tampoch en ells no creus?

Max... Qui ha & creurex tal exxon?

Pesam del temps, que ho cregui.

Sabino. Escriu Porcio ab lo & ahix;

146
ij cante un poch lo cantox,
quem alegro del dolor,
quels dos aveu & patix.

Mentres cantará la Musica, Sabino
se diverteix ab lo que loxi escrivu.

Musica.. Si no es alt un pensament
al punt se desapareix;
luego lo que se segueix
sempre te mes fonament.

Aisia.. Es gran ton atraviment:

Aulo... Lo quel musicch ha cantat
abona lo meu intent
ij que jo mal no he obiat
o prova aquest pensament:
Com sia la voluntat
ia reyna & las potencias,
buscant sas conveniencias
digna & sa magestat,
entra en loloch mes sagrat
ahont ella entraix preten;
per mes quel enteniment
contradiga, quel amor
no te per gran lo favor.

ell, ij Musica.. Si no es alt un pensament:

Aulo... Lo pensament a no estar
tant elevat, com pot ser
luego se ve a desfer
comensant a flaquejar;
Despres en loloch & pujar
& die endie descreix

ij aquell que be ho adverteix,
si vol resistir son pit
veurá que & tant petit
ell, ij Mus. al punt se desapareix.

Misia la discreta voluntat
no dona consentiment
à un pimple pensament
ques funda en temeritat;

Shulo tu vias enganijat,
ij enganijat & tu mateix:
amas à qui te avorxeix,
que lo pensament passat
desbarata si es errat.

Ella, ij Mus. Luego lo que se segueix:

Misia Si not doní ocasió,
ques fonament del amor
en ques funda ton dolor,
ij eipa tant vana afició?

Tu te queixas sens rahó,
perque lo teu pensament
visos té & impertinent

(à ditro & tot lo poble)
mes lo meu, com es mes noble

Ella, ij Mus. Sempre te mes fonament.

Sabino. Ola, tornau à cantar,
qué jo un tant me diventit:

Claxi. Cantau: nous fassau preparar,
que no faltará l'audit:
aquí estich jo per pagar.

Musica. De temps, & lloch, ij ventura
molts son los que ne han tingut;

pero molt pochs han sabut
posar & la conjuntura.

Lucia. Esta veu que esta cantant,
vosaltres no la enteneu:

es avis & nostre Deu
que al cel testá convidant.

Sabino, que estas duptant?

Mira, que es Deu & blandura
per qui sa gloria procura,
si & vida vol mudar,
ij se sap aprofitar.

Ell, ij Musica & temps, & Noche, ij ventura.

Lucia No te espanten los pecats,
que deixant lo gentilisme,
ab laigua del St Batisme
te seran tots perdonats:

Deixa los errors passats
si vols alcançar salut,
que despres & haver tingut
una vida molt xuhi,
ij en la mort tenir bon fi.

Ell, ij Musi. Molts son los que'l han tingut.

Max.. Los que ab Lucifer jugau,
com sas trassas no enteneu,
cos, ij anima perdeu,
quant pensau que la guanyau;
ij quant en aso pensau
ja lo resto esta perdut:
ij com ell es tant crescut
lo partit sels ha negat,
mols guanyarlo han intentat;

ell, ij Mus. pero molt poch han sabut

Mar... Lucifer juga molt mal
ab trampa, per enganjar;
pero si te vols alzar
es vuy ta ventura tal,
que pots cobrar ton cabal;
puix & cobrarlo procura
Sabino; perque scordua
acceptar tant bon parex
ij es locura no saber

ell, ij Mus. gozar & la conjuntura

Sabino. Ab molta rahó parlar,
perque posat en rahó
gozar & la ocasió;
mes vosaltres la deixau:
als Deus menos preuau,
ij teniu la mort segura,
tal es vostra desventura,
que perdeu tants grans amichs,
perque vos feu enemichs
& temps, & lloch, ij ventura.

Algun ja me han irritat
perxa quels donas la mort
teninto per ditra, ij sort;
mes jo ho tinch per desbarat:
perque en real veritat
desitja molt la salut,
ij la vida lo home astut
ab un natural amor:
mes també l'contrari error

molts son los que'l han tingut.

148

Locura es dels Christians
tal, que no pot explicarse,
que vingan mols à posarse
ells mateixos à mas mans:
despres ab etrisos vans,
ij ab una oculta virtut
escaparse han pretingut
dels tormentes, que jols donava,
quant als tals martirisava;
pero molt pochi han sabut.

Llegeix Polcio la Sentencia,
que lo foch ences ja clama:
ij veurem si & la flama
escapau ab violencia:
fero ara es gran prudencia,
que la conjuntura dura
pau lo cria sa ventura:
Finalment sols cremare,
ij veurem si jo sabre
gozar & la conjuntura.

Llegirà Polcio la Sentencia en peu dient

Polcio.... Havent los Deus invocats,
ij mixat be lo proces
mano sens esperar mes
(Ja que son tan obstinats)
que los dos sian cremats
ab un foch lo mes ardent

Devant & tota la gent,
i en mitg. & la gran plassa,
i a qualsevol, que tal passa
li serverka & escarment.

Lucià. Ab gran alegria aguada:
lo meu con esta partida;
perque mort, que dona vida,
sempre me apar, que se tarda.

Sabino. Esta gent es molt gallarda
anautos a cremar luego.

Max... Anem, que se passa al dia,
i jo ja no tinc sociego,

Clari. Esta si que es valentia,
pero jo & ella xenego

Sabi.. Si dels ~~senyors~~ ^{sayons} algi falta
jo tinc & fex & but pi.

Clari. S^r meu aquesta falta
ja la suplixá Clari.

Max. Anem pues ab la veu alta
a nostre Deu alabem,
i aquell cantich li cantem,
quels tres minijons li cantavan
quant ditre lo forn estavan.

Los dos Anem prest, anem, anem.

Comensan a caminar entrant sen ab
bon ordre, i los S^{ts} cantan, i toca la musica.

Lucià, i
Musica Al S^r & las alturas,
al Deu, i heij & la Glòria,
al Deu, quem dona victòria
alabem las criaturas.

Max. i.
musica Los Cels, lo Sol, i la Lluna,

totas las brillants estrelles
alabem al Sr & ellas
totas sens faltax ninguna.

Los dos, y
Música

Lo mar, los rius, y la terra
alaben sa omnipotencia:
totas las cosas criadas
alaben sa gran clemencia.

Y junt ab ellas nosaltres
alabemlo ab eficacia;
pui p pex passar tal martiri
nos dona valor, y gracia.

Cixixà Mossen Mathieu.

Mⁿ Mathieu.

A pesax & aquell Tixà
tinch & veuxex lo martiri
& Lucia, y Marcia
que pui jo als vaitz batejar
no puch deivar & assistirhi.
Una viuda Christiana
se jo que habita en la plassa,
quem donará una trassa,
(iya farà & bona gana)
pexa veuxex lo que passa. sen va

Apartadas unas ramas se veuxá un
Angel sobre una cova, y dintre Estrella
recostada, y penitent com una Magdalena

Angel.

ò Estrella ditposa!
ò ditposa Estrella!
ditposa Donzella
& Jesus esposa.

Ja estan en lo foch
aquells dos germanos,
moxen com uns sants,
los quals & aqui un poch,
guanyada victòria,
en ta companyia

Porozaran la gloria
en un mateix dia.

Quedarà amagat
ton cos virginal,
quel Rey Celestial
ho ha disposat.

Estrella. Humil jo venero
sos secrets judicis:

& tants beneficis
lo major espero.

Acceptau S^a,
si vos sou servit,
aquest meu esperit
queus dono & cor.

Inclina lo cap, y queda com à morta,
y desapareix lo Angel & la cova.

Tots ... Vivan los Deus immortals: [dintre

Los. 2. S^{ts} .. Son dimonis infernals.

Tots .. vayan al foch aviat:

Los. 2. S^{ts} .. En nom & la Trinitat.

viva Jesus viva, viva. [dintre

Apaxerán tirada una cortina
los dos S^{ts} lligats en una columna
despullats & cintura en amunt,

150
i d'aquí en avall rodejats d'llenya,
i flames artificials, i sobre la columna
un Angel ab una corona, i una palma
à cada mà, si pot ser per una tramoija

Los dos sts,
musica
Los dos ab gran alegria
alabam vostra grandesa:
feu que nostra amada Patria
vostre santa fe conega.

Mar... No te espante o Lucia
d'aquest foc la viva flama,
que morix per Jesuchrist,
es guanyar corona, i palma.

Lucia... Ab gran gust, o Marcia,
abrasso los teus consells,
perque a vista d'tal premi,
no me espantan los torments.
i ja veig baixax del cel
un Angel ab dos coronas;
sens duple son per nosaltres:
o que bellas! o que hexmosas!

Angel, y
musica
Del cel la corona, i palma
vos porto martirs gloriosos:
veniu, veniu a la gloria,
veniu soldats valerosos.

Los dos sts
Nostres animas Sr
a vos las encomanam:
concediu per nostra patria
lo favor, queus demanam. Inclinan lo cap.

Aquí se tiraran ensens, y cosas olorosas
en lo foch, que estaxá amagat dins la
llenija, y pujara algunas flamas, y
fum, y dixá lo Angel.

Angel.. Ab tant Illustre victoria
per vostra patria alcançau
lo favor, que demanau
y per vosaltres la Gloria.
Veniu ja à gozar & ella
ab la palma victoriosos,
y ab la corona gloriosos
veniu queus espera Estrella.

Toca la Musica, entretant desapareix
lo martiri, si pot ser sen puja lo Angel
per una tramoija, portant una palma
en la ma, y una altra en lo cap.

Cipixán després Sabino, Misia, Licena,
Aulo, Roxio, Claxi, Axenci, y tots los
que pugan acompanyar.

Sabino. Aquestos facinerosos
algun gran Deu ells adoran,
ò ells no son & carn, y ossos,
puix ab tals torments no ploren,
ni se queixan, ans bé
cantavan en los torments:
no aveu vist, y quant contents
confessavan ells sa fé?

151.

Aulo... Jo viu un Angel hermos,
que dos coronas portava,
ij dos palmas, que donava
ura à cadatiú dels dos.

Claxi... Jo viu una palometa
molt mes blancha, que la neu:
cent encara me sap greu
E no portar la escopeta

Licena... Nola auxias aturada,
que jo sobre las estrellas
he vistas pujar tres dellas:

Claxi... Molt gran han fet la volada.

Misia... També jo las viu pujar,
també viu prodigis grans,
cent E aquests christians
lo gran Deu se ha E adorar.

Subino... Després se podrá tractar:
mes serà difficultos;
ques mes gelos, que un espos,
ij ja maij vol companyia:

Enu... Aqueixa es gran gelosia:
nixen quin Deu tan gelos!

Axensi... De nostres Deu maij he vist
fessen miracles tant grans,
com fa pex los christians
son Deu, ques diu Jesuchrist.
Provaxém si aquest Deu vol
ser adonat ab los altres.

Claxi... Sinó que se estiga sol,
que prou Deu tenim nosaltres.

Mixen Senyox, que es miy dia
lo deu xata jam molesta,
iy al meu ventre fa requesta:
iy vos Madama Nisia?

Nisia. Io tambē ja dinaxia.

Sabino. Anem donchs, anem à taula:

Poxcio. Anau Claxi, vos paraula:

Claxi. Quant temps ha, que esta parada;
acabem & una vegada:

ja nols dixé mes paraula. fa com qui sen va

Licen. Claxi aquarda

Claxi.. Io aquardax?

ja tocan al xefetoxi:

Licen. No saps que avem & donax
las gracias al Auditori?

Claxi.. Si, si; despres dinax.

Sabino. Ana que tot hom hi es

donem las gracias à tots

Claxi. Io las donaxé ab dos mots
molt reverent, iy cortés.

Io que so al mes alegant
gracias dono ab eficacia

tant al xich, com al mes gran,
dient: bon profit los fassia.

despres que sopat auxan.

Finalment ab reverencia
los agraxim la assistencia

VM nos perdonaxán: sen entra

Tots.. Acabada es la comedia

de los dos Martins Pipatans:

sia per gloria dels Sans:
nosaltres per la assistencia
besam à vostres mans.

152

2964
Rallas

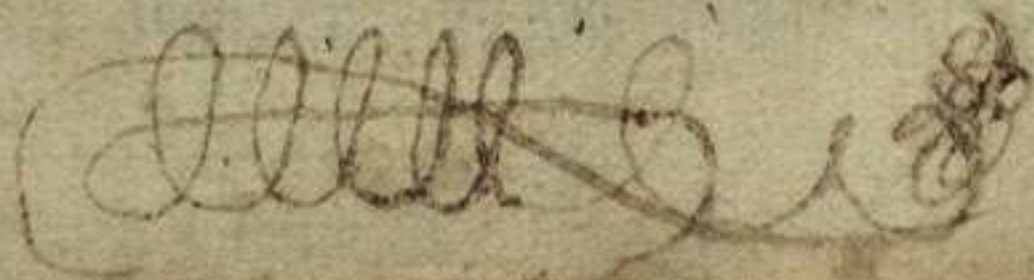
Feta cortesia al Auditori sen
entran.

Se ha acabat & traslladar esta
Comedia (ij se ha tret & altra,
que hi ha à Quintanas Sagés &
St Hipolit) vuy die 21. Dbre
1785.

Es & Franco Verneda
Apotecari & St Hipolit
ij si ningú se lan porta
se estimará, que en avent:
la llegida, ò copiada, se tor:
nia al dit duenijo.

Salte ve Fran^{co} Verneda
à Francesch Verneda
ycho Suo

6 de Dbre de 1783

Die von Johann Carl Lamm:

Journal über die Geschichte

bestimmte Jahre 1781.

236
Lamm

Die Geschichte der
Einführung.

Die von Johann Carl Lamm
Journal über die Geschichte
bestimmte Jahre 1781.

1781.

Die von Johann Carl Lamm
Journal über die Geschichte
bestimmte Jahre 1781.